

Cím45i Ítéltábla

Bf.II.6/2026/97. szám

A Cím45i Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Cím45ben, a 2026. február 23. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

ítéletet:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. április 8. napján kihirdetett 8.B.676/2017/1823. számú ítéletét a jelen eljárásban fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve megváltoztatja.

Terhelt1 IX. rendű, Terhelt4 XIII. rendű, Terhelt6 XV. rendű, XXI. rendű, Terhelt9 XXIV. rendű, Terhelt11 XXVII. rendű, Terhelt14 XXX. rendű, Terhelt15 XXXII. rendű, Terhelt16 XXXIV. rendű, valamint Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének minősítése helyesen:

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat.

Terhelt5 XIV. rendű, Terhelt8 XXII. rendű, Terhelt10 XXVI. rendű, Terhelt18 XXXVIII. rendű, valamint Terhelt22 XLIII. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének minősítése helyesen:

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat.

Terhelt12 XXVIII. rendű és Terhelt13 XXIX. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének minősítése helyesen:

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat.

Terhelt19 XXXIX. rendű, Terhelt20 XL. rendű, valamint Terhelt21 XLI. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményeinek minősítése helyesen:

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat,

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat.

cég1 el szemben elrendelt vagyonekobbzás összegét 76 057 915 forintban, azaz hetvenhatmillió-ötvenhétezer-kilencszáztizetöt forintban, míg a

cég2 „f. a.” vonatkozásában 20 273 000 forintban, azaz húszmillió-kettőszázhetvenháromezer forintban határozza meg.

Kötelezi az ítéltábla a cég3 „kt. a.” gazdasági társaságot 95 180 909 forint, azaz kilencvenötmillió-száznyolcvanezer-kilencszázkilenc forint vagyonekobbzás megfizetésére.

A cég4-el és a
cég5-gal mint jogi személyekkel szemben indult büntetőeljárást megszünteti.

Terhelt1 IX. rendű, Terhelt2 X. rendű, Terhelt3 XI. rendű, Terhelt4 XIII. rendű, Terhelt5 XIV. rendű, Terhelt6 XV. rendű, XXI. rendű, Terhelt8 XXII. rendű, Terhelt9 XXIV. rendű, Terhelt10 XXVI. rendű, Terhelt11 XXVII. rendű, Terhelt12 XXVIII. rendű, Terhelt13 XXIX. rendű, Terhelt14 XXX. rendű, Terhelt15 XXXII. rendű, Terhelt16 XXXIV. rendű, Terhelt17 XXXVII. rendű, Terhelt18 XXXVIII. rendű, Terhelt19 XXXIX. rendű, Terhelt20 XL. rendű, Terhelt21 XLI. rendű vádlott, Terhelt22 XLIII. rendű vádlottak

és a cég6 „f. a.”,
a cég7 „f. a.”,
a cég8 „f. a.”,
az cég9,
a cég10,
az cég11 „f. a.”,
a cég12 „f. a.”,
a cég3 „kt. a.”,
a cég13,
a cég14 „f. a.”, valamint
a cég2 „f. a.”

jogi személyek vonatkozásában a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét egyebekben helybenhagyja.

Az ítéltábla Terhelt3 XI. rendű és Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott védelmét ellátó kirendelt védő (székhelye: székhely1) részére 31 500 (harmincegyezer-öt száz) forint védői díjat állapít meg, melyet a költségjegyzék 377. tételszáma alá rendel bevezetni. A megállapított védői díjból mint a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 15 750 (tizenötezer-

hétyszázötven) forint megfizetésére Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott köteles, 15 750 (tizenötezer-hétyszázötven) forint az állam terhén marad.

Az ítéltábla Terhelt19 XXXIX. rendű vádlott védelmét ellátó kirendelt védő 1 kirendelt védő (székhelye: Cím357) részére 21 000 (huszonegyezer) forint védői díjat állapít meg, melyet a költségjegyzék 378. tételszáma alá rendel bevezetni. A megállapított védői díj mint a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére Terhelt19 XXXIX. rendű vádlott köteles.

Az ítéltábla az eljárás alá vont jogi személyek védelmét ellátó képviselő1 kirendelt védő (székhelye: székhely2) részére 31 500 (harmincegyezer-ötszáz) forint védői díjat állapít meg, melyet a költségjegyzék 379. tételszáma alá rendel bevezetni.

A megállapított védői díj mint a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a cég6 „f. a.”, a cég7 „f. a.”, a cég8 „f. a.”, az cég9, a cég10, az cég11 „f. a.”, a cég12 „f. a.”, a cég3 „kt. a.”, a cég13, a cég14 „f. a.”, valamint a cég2 „f. a.” jogi személyek egyetemlegesen kötelesek.

Az ítéltábla az eljárás alá vont jogi személyek vonatkozásában gondnok1 kirendelt ügygondnok (székhelye: 4024 Cím45, Csapó u. 2. 1/1.) részére 40.000 (negyvenezer) forint ügygondnoki díjat állapít meg, melyet a költségjegyzék 380. tételszáma alá rendel bevezetni. A megállapított ügygondnoki díj mint a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítéltábla felhívja a Cím45i Ítéltábla Gazdasági Hivatalát a védői és ügygondnoki díjak kifizetésére.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az első fokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2024. április 8. napján kihirdetett 8.B.676/2017/1823. számú ítéletében bűnösnek mondta ki vádlott I. rendű vádlottat 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 14 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 9 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b)

pont], 26 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §). Megállapította, hogy a bűncselekményeket bünszervezetben követte el és ezért őt halmazati büntetésül 8 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 8 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, illetve a vádlott I. rendű vádlottól lefoglalt 3 000 000 forint készpénzre, 1000 euró és 1251 USA dollár devizára vagyonek Kobzást rendelt el. A bíróság vádlott I. rendű vádlottat 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] és 4 rendbeli bűnsegédként – ebből 2 rendbeli folytatólagos – hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[2] II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 15 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 9 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], 28 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont], költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Megállapította, hogy a bűncselekményeket bünszervezetben követte el és ezért halmazati büntetésül 7 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 7 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetésre és 7 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy II. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható a szabadságvesztés büntetésből. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, illetve II. rendű vádlottat a bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] és 5 rendbeli folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[3] III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], 16 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §). Megállapította, hogy a bűncselekményeket bünszervezetben követte el és ezért halmazati büntetésül 6 év 6 hónap fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 6 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. III. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, illetve III. rendű vádlottat 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont] és 5 rendbeli bűnsegédként – ebből 4 rendbeli folytatólagosan – elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[4] IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 12 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és 16 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §). Megállapította, hogy a bűncselekményeket bünszervezetben követte el és IV. rendű vádlottat halmazati büntetésül 6 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 6 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a IV. rendű vádlott a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, illetve IV. rendű vádlottat a bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont], a bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont], a bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[5] V. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], 4 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §). Megállapította, hogy a bűncselekményeket bünszervezetben követte el. V. rendű vádlottat halmazati büntetésül 5 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 100 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 100 000 forint pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy V. rendű vádlott a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére a meg nem fizetett rész szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[6] Terhelt1 IX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §) és ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetésre ítélte. A bíróság a szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Terhelt1 IX. rendű vádlott a szabadságvesztés elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[7] Terhelt2 X. rendű vádlottat az ellene költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[8] Terhelt3 XI. rendű vádlottat az ellene költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[9] XII. rendű vádlottat az ellene költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[10] Terhelt4 XIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati

büntetésül 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 100 napi tétel, napi tételenként 1000 forintban megállapítva, összesen 100 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Terhelt4 XIII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett ezen túl a XIII. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. XIII. rendű vádlottat a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[11] Terhelt5 XIV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 200 napi tétel, napi tételenként 1000 forint összegben megállapítva, összesen 200 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[12] Terhelt6 (született: terhelt6 rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 100 napi tétel, napi tételenként 1000 forint összegben megállapítva, összesen 100 000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére akként rendelkezett, hogy a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére a szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A XV. rendű vádlottat ezen túl a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

XVII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 100 napi tétel, egy napi tételenként 1000 forintban megállapítva, összesen 100 000 forint pénzbüntetésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. XVII. rendű vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtása elrendelése esetére a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá XVII. rendű vádlott pénzbüntetésének meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztés büntetésre történő átváltoztatásáról.

[13] XX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére akként rendelkezett, hogy a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XX. rendű vádlottat a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[14] XXI. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 1 év

börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A XXI. rendű vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtásának elrendelése esetére a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXI. rendű vádlottat a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[15] Terhelt8 XXII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 200 napi tétel, egy napi tételenként 1000 forint összegben megállapítva, összesen 200 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[16] Terhelt9 XXIV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §) és felbújtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy annak végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a XXIV. rendű vádlott a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXIV. rendű vádlottat a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette. Ezen túl Terhelt9 XXIV. rendű vádlottat költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[17] Terhelt10 XXVI. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért a bíróság halmazati büntetésül 200 napi tétel, napi tételenként 1000 forint összegben megállapítva, összesen 200 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett ezen túl a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[18] Terhelt11 XXVII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére akként rendelkezett, hogy a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXVII. rendű vádlottat ezen túl a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[19] Terhelt12 XXVIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt a törvényszék halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére akként rendelkezett, hogy a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[20] Terhelt13 XXIX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év

gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A bíróság a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[21] Terhelt14 XXX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXX. rendű vádlottat a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[22] XXXI. rendű vádlottat a költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[23] Terhelt15 XXXII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXXII. rendű vádlottat a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[24] XXXIII. rendű vádlottat a költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[25] Terhelt16 XXXIV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 100 napi tétel, egy napi tétel összegét 1000 forintban megállapítva, összesen 100 000 forint pénzbüntetésre ítélte. A bíróság a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A XXXIV. rendű vádlottat a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette.

[26] XXXV. rendű vádlottat a költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

[27] Terhelt17 XXXVII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtása elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[28] Terhelt18 XXXVIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért a bíróság halmazati büntetésül 200 napi tétel, egy napi tétel összegét 1000 forintban megállapítva, összesen 200 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett ezen túl a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[29] Terhelt19 XXXIX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért a bíróság halmazati büntetésül 2 év fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a XXXIX. rendű vádlott a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[30] Terhelt20 XL. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért öt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[31] Terhelt21 XLI. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért a bíróság halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható XLI. rendű vádlott feltételes szabadságra.

[32] Terhelt22 XLIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és folytatólagosan, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében (Btk. 345. §), ezért öt halmazati büntetésül 200 napi tétel, egy napi tétel összegét 1000 forintban megállapítva, összesen 200 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett továbbá XLIII. rendű vádlott esetében a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztés büntetésre történő átváltoztatásáról.

[33] Ezen túl a törvényszék az ügyben érintett jogi személyek kapcsán a cég16 „f. a.” jogi személlyel szemben 10 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 82 626 157 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[34] A cég17 „f. a.” jogi személlyel szemben 5 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 36 258 992 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[35] Az cég18 „kt. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 7 723 270 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

- [36] A Terhelt25 „f.a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [37] A Terhelt26 „f. a.” jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki és 3 413 989 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.
- [38] A Terhelt27 „f. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [39] A cég20. jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 8 471 090 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.
- [40] A cég21 jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki és 716 244 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.
- [41] A cég22. jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [42] Az cég9. jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki és 64 167 726 forint vagyonekobjást rendelt el.
- [43] Az cég23. jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [44] A cég10. jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [45] A cég24 jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki és 887 884 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.
- [46] A cég26 „f. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [47] A cég12 „f. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [48] A cég3. „kt. a.” jogi személlyel szemben 2 000 000 forint pénzbírságot szabott ki.
- [49] A Terhelt33 jogi személlyel szemben 2 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 68 517 838 forint vagyonekobjást rendelt el.
- [50] A Terhelt34 „f. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 23 554 245 forint vagyonekobjást rendelt el.
- [51] A Terhelt30 „f. a.” jogi személlyel szemben 750 000 forint pénzbírságot szabott ki és 3 061 427 forint vagyonekobjást rendelt el.
- [52] A Terhelt35 „f. a.” jogi személlyel szemben 1 000 000 forint pénzbírságot szabott ki és 11 440 000 forint vagyonekobjást rendelt el.
- [53] Az első fokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a cég27. „f. a.”, az egyéb érdekelt8, a cég28. „kt. a.”, a cég29, az cég30 „kt. a.”, a cég31. „f. a.” jogi személyekkel szemben a büntetőeljárást megszüntette.
- [54] A törvényszék a Nyíregyházi Járásbíróság 8.Bny.359/2015/2. számú végzésével a cég27. „f.a.”, a Terhelt23, a Terhelt24, a cég36, a cég33, az egyéb érdekelt8, az egyéb érdekelt9 „kt. a.”, a cég29, az cég30 „kt. a.”, a cég31. „f. a.” jogi személyek bankszámláira elrendelt zár alá vételt feloldotta. A törvényszék a Nyíregyházi Járásbíróság 8.Bny.123/2015/2. számú végzésével a cég22. tulajdonában lévő MYX-070 forgalmi rendszámú Skoda Fabia típusú gépkocsira elrendelt zár alá vételt is feloldotta. Rendelkezett ezen túl a törvényszék az ügyben lefoglalt bűnjelkekről, egy részük lefoglalását megszüntette és azokat az ügy iratai mellett rendelte elhelyezni, továbbá azok megsemmisítését rendelte el, illetve a lefoglalás megszüntetése mellett kiállító hatóság részére rendelte megküldeni. Rendelkezett továbbá az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

[55] A Nyíregyházi Törvényszék 8.B.676/2017/1823. számú ítélete VIII. rendű vádlott, XVI. rendű vádlott, XVIII. rendű vádlott, XIX. rendű vádlott, XXIII. rendű vádlott, XXV. rendű vádlott, XXXVI. rendű vádlott vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett, ezért az ő vonatkozásukban az ítéltábla felülbírálatot a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (9) bekezdése alapján mellőzte.

[56] Mellőzte továbbá a felülbírálatot azon felmentő rendelkezések vonatkozásában, amelyek ellen külön jogorvoslat nem lett bejelentve, azokra nézve a felülbírálat kiterjesztésének sincs helye [Be. 590. § (8) bekezdés, Be. 584. § (4) bekezdés].

[57] Az ítéletnek a cég22. jogi személlyel szemben pénzbírságot kiszabó és zár alá vételt feloldó rendelkezése, a cég33-t érintő zár alá vétel feloldása iránti rendelkezése, a cég27. „f. a.”, az egyéb érdekelt8, a egyéb érdekelt9 „kt. a.”, cég29, cég30 „kt. a.”, cég31. „f. a.” jogi személyekkel szemben a büntetőeljárást megszüntető rendelkezése 2024. április 11. napján, míg a cég27. „f. a.”, Terhelt23, Terhelt24, cég36, cég33, egyéb érdekelt8, egyéb érdekelt9 „kt. a.”, cég29, cég30 „kt. a.”, cég31. „f. a.” bankszámlái vonatkozásában a zár alá vételt megszüntető rendelkezés 2024. április 11. napján emelkedett jogerőre.

[58] A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jsztb.) 20. § (5) bekezdése alapján a másodfokú felülbírálat nem terjedhet ki az eljárásnak a jogi személlyel kapcsolatos részének megszüntetésére vonatkozó rendelkezésére, amely ellen nem fellebbeztek.

[59] A másodfokú eljárásban az ítéltábla az eljárás időszerű befejezése érdekében célszerűségi okból elkülönítette a büntetőügyet Terhelt1 IX. rendű, Terhelt2 X. rendű, Terhelt3 XI. rendű, Terhelt4 XIII. rendű, Terhelt5 XIV. rendű, Terhelt6 XV. rendű, XXI. rendű, Terhelt8 XXII. rendű, Terhelt9 XXIV. rendű, Terhelt10 XXVI. rendű, Terhelt11 XXVII. rendű, Terhelt12 XXVIII. rendű, Terhelt13 XXIX. rendű, Terhelt14 XXX. rendű, Terhelt15 XXXII. rendű, Terhelt16 XXXIV. rendű, Terhelt17 XXXVII. rendű, Terhelt18 XXXVIII. rendű, Terhelt19 XXXIX. rendű, Terhelt20 XL. rendű, Terhelt21 XLI. rendű vádlott, Terhelt22 XLIII. rendű vádlottakra és a Terhelt23, a Terhelt24, a cég6 „f. a.”, a cég7. „f. a.”, a egyéb érdekelt5 „f. a.”, az Terhelt28, a cég10., az cég11. „f. a.”, a cég12 „f. a.”, a cég3. „kt. a.”, a cég13., a Terhelt34 „f. a.”, valamint a cég2. „f. a.” jogi személyek vonatkozásában.

[60] Jelen ügyben a felülbírálat kizárólag ezen vádlottakra és jogi személyekre terjedt ki.

[61] *II. Az ítélet elleni fellebbezések és az azokra tett észrevételek*

[62] A 2024. április hó 8. napján kihirdetett 1823. sorszámú ítélet ellen az ügyész – a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül – a jelen eljárásban érintett vádlottak és jogi személyek vonatkozásában fellebbezést jelentett be a következők szerint:

[63] Terhelt1 IX. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés kiszabása végett.

[64] Terhelt2 X. rendű vádlott terhére a költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §, 3. tényállás) vádja alóli felmentése miatt, bűnösségének e bűncselekményekben történő megállapítása végett.

[65] Terhelt3 XI. rendű vádlott terhére a költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont] és a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §, 5. tényállás) vádja alóli felmentése miatt, bűnösségének e bűncselekményekben történő megállapítása végett.

[66] Terhelt4 XIII. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[67] Terhelt6 XV. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[68] XXI. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés, gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[69] Terhelt9 XXIV. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés, gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében. A költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont, 38. tényállás] alóli felmentő rendelkezést XXIV. rendű vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

[70] Terhelt11 XXVII. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés, gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[71] Terhelt12 XXVIII. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés kiszabása végett.

[72] Terhelt13 XXIX. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés kiszabása érdekében. Fellebbezést jelentett be továbbá eltérő tényállás megállapítása végett, a XXIX. rendű vádlott által okozott vagyoni hátrány összegének a 19. tényálláshoz kapcsolódóan összesen 73.801.115 forintban, a 31. tényálláshoz kapcsolódóan összesen 2.256.800 forintban, tehát mindösszesen 76.057.915 forintban történő megállapítása és ezzel egyidejűleg cég13.-vel szemben 76.057.915 forint vagyonek Kobzás elrendelése végett.

[73] Terhelt14 XXX. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés, gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[74] Terhelt15 XXXII. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés, gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[75] Terhelt16 XXXIV. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása végett, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében. Fellebbezést jelentett be továbbá eltérő tényállás megállapítása végett a XXXIV. rendű vádlottat érintő 25. tényállás kapcsán a vádlott által okozott vagyoni hátrány összegének 20.273.000 forintban történő megállapítása és ehhez kapcsolódóan a cég2. „f. a.” gazdasági társasággal szemben 20.273.000 forint erejéig vagyonek Kobzás elrendelése végett.

[76] Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett pénzbüntetés kiszabása végett.

[77] Terhelt19 XXXIX. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett pénzbüntetés kiszabása érdekében.

[78] Terhelt20 XL. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett pénzbüntetés kiszabása végett.

[79] Terhelt21 XLI. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett pénzbüntetés kiszabása, továbbá a vádlott előzetes mentesítésének mellőzése érdekében.

[80] Terhelt5 XIV. rendű vádlott, Terhelt8 XXII. rendű vádlott, Terhelt10 XXVI. rendű vádlott, Terhelt18 XXXVIII. rendű vádlott, Terhelt22 XLIII. rendű vádlott vonatkozásában az ügyészség az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

[81] A cég4. és a Terhelt24 mint jogi személyek vonatkozásában fellebbezéssel élt az ügyészség e gazdasági társaságokkal szemben a Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel a 3. § (1) bekezdés és a 6. § (1) bekezdése alapján pénzbírság kiszabása végett.

[82] A cég3. „kt. a.” gazdasági társaság esetében a Jszbt. szabályai alapján folytatott eljárás eredményeként a törvényszék ítéletének rendelkezése ellen fellebbezést jelentett be az ügyészség a társaság terhére súlyosításért, magasabb összegű pénzbírság kiszabása végett.

[83] Továbbá fellebbezést jelentett be az ügyészség a cég3. „kt. a.” gazdasági társaságot illetően a társasággal szemben a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a 74. § (2) bekezdés és 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján 127.703.376 forint vagyonekbeosztás elrendelése végett.

[84] A cég6 „f. a.”, a cég7. „f. a.”, a egyéb érdekelt5 „f. a.”, az Terhelt28, a cég10., a cég12 „f. a.”, a cég13., a Terhelt34 „f. a.”, az cég11. „f. a.” és a cég2. „f. a.” vonatkozásában mint jogi személyekkel kapcsolatban a Jszbt. szabályai alapján folytatott eljárás eredményeként az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a kiszabott pénzbírság, illetve az eljárás megszüntetése tárgyában az ügyészség tudomásul vette.

[85] Az elsőfokú ítélet zár alá vétel feloldásával kapcsolatos rendelkezéseit, továbbá a lefoglalás megszüntetésével és a bünygyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezéseit az ügyészség tudomásul vette.

[86] A Cím45i Fellebbviteli Főügyészség a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést – változtatással – fenntartotta a következők szerint.

[87] A felmentések miatti ügyészségi fellebbezések indokai:

[88] A 3. tényállási pontot (Terhelt23) illetően az elsőfokú ügyész Terhelt2 X. rendű vádlott felmentése miatt, bűnösségének megállapítása, továbbá a Terhelt23, mint jogi személlyel szemben pénzbírság kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. A fellebbezése indokolásában az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelési és indokolási hiányosságai miatt a *fellebbezése irányát megváltoztatva* a Be. 609. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (2) bekezdés d) pontjára – az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását tartotta indokoltnak. A Terhelt23 vonatkozásában a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja alapján indítványozta az ítélet hatályon kívül helyezését figyelemmel arra, hogy a Terhelt23-ról az első fokon eljáró bíróság nem rendelkezett, ami a vád ki nem merítésének tekinthető, ami pedig álláspontja szerint annak megállapításra alkalmas, hogy az elsőfokú

ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes [Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja].

[89] A fellebbviteli főügyészség átiratában azonban rámutatott arra, hogy a fellebbező ügyész érvelésével szemben (fellebbezés indokolás 2. oldal 6. bekezdés) az elsőfokú bíróság nem azt nem látta bizonyítottnak, hogy cég27. által kiállított számlák valótlan tartamúak, hanem az ítélet [723] bekezdésében arra a megállapításra jutott, miszerint nem merült fel olyan bizonyíték, amely kétséget kizáróan bizonyítaná a cég27. Terhelt23-nek nyújtott munkaerő-kölcsönzés fiktivitását, valamint azt, hogy Terhelt2 X. rendű vádlott tudott volna arról, hogy nem lesznek a kölcsönzött munkavállalók után megfizetve az adó- és járuléktérhek. Ezen túlmenően a X. rendű vádlott a bíróság értékelése szerint elfogadható magyarázatot adott arra, hogy miért vette igénybe a cég27. szolgáltatásait, mely céggel ténylegesen alkalmazottai tartották a kapcsolatot és vallomását a kihallgatott tanúk is megerősítették.

[90] Ebből következőleg, figyelembe véve az ítélet indokolásának [127] bekezdésében írtakat, mely szerint a cég27. fiktív cég, Terhelt2 X. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 566. § (1) bekezdés d) pont I. fordulata szerinti – figyelemmel a Btk. 20. § (1) bekezdésében írt tévedésre – felmentő rendelkezés meghozatalának lett volna helye.

[91] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a fellebbező ügyész nézetétől eltérően megfelelően teljesítette. A helyes felmentési jogcím a tévedés, mely büntethetőséget kizáró ok fennállása az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból a helyes ténybeli következtetés levonása útján megállapítható, így e körben nem indokolt az ítélet részbeni hatályon kívül helyezése.

[92] A Terhelt23-vel kapcsolatban a Jszbt. 2. § (1) bekezdésének a) pontja, 3. § (1) bekezdésének és 6. § (1) bekezdésének alapján pénzbírság kiszabásának indítványozására került sor, mely indítvány tárgyában az elsőfokú bíróság a döntéshozatalt elmulasztotta.

[93] A Terhelt23-t érintően a törvényszék a Nyíregyházi Járásbíróság 8.Bny.359/2015/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt feloldotta, mely rendelkezés a törvényszék 2024 április hó 16. napján kelt záradéka alapján 2024. április hó 11. napján jogerőre emelkedett.

[94] A Terhelt2 X. rendű vádlott esetében indítványozott felmentő rendelkezésre tekintettel a fellebbviteli főügyészség indítványozta a Terhelt23-vel szembeni eljárás megszüntetését a Jszbt. 16. § (2) bekezdése alapján. Eszerint a bíróság az eljárás jogi személlyel kapcsolatos részét megszünteti, ha azt a vádlottat, akire tekintettel az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta, felmenti, vagy vele szemben az eljárást megszünteti.

[95] Az 5. tényállási pontot (Terhelt24) illetően a fellebbező ügyész 2024. április hó 11. napján Terhelt3 XI. rendű vádlott terhére az üzletszerűen elkövetett nagyobb vagyoni hátrányt okozó csalás büntette és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége alóli felmentése miatt, bűnösségének e bűncselekményben való megállapítása végett jelentett be fellebbezést, melyet a 2024. november 29. napján kelt fellebbezés indokolásában *módosított* akként, hogy Terhelt3 XI. rendű vádlott vonatkozásában az ítélet megváltoztatásának van helye amiatt, hogy felmentése a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontjában írt okból indokolt, mivel nem bizonyított az, hogy a bűncselekményt a vádlott követte el.

[96] A fellebbviteli főügyészség rámutatott arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának [1287] bekezdésében az áll, hogy „a tévedésben lévő vezető tisztségviselők esetében a büntetőjogi felelősségük nem állapítható meg, ilyenkor a felhasználásukkal a költségvetési csalást megvalósító személy, mint közvetett tettes felel (pl. 5. tényállás

Terhelt24, Terhelt3 XI. rendű vádlott)”. Ezzel szemben az ítélet [1348] bekezdésében az szerepel, hogy Terhelt3 XI. rendű vádlott felmentésére a Be. 566. § (1) bekezdés b) pontjában lévő okból – a bűncselekményt nem a vádlott követte el – került sor.

[97] A bizonyítékokból levont helyes ténybeli következtetés folyományaként a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint Terhelt3 XI. rendű vádlott felmentésének a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjában írt büntethetőséget kizáró okból, tévedés címen lenne helye.

[98] A Terhelt24-t érintő pénzbírság kiszabására irányuló ügyészi indítvány kapcsán rögzíthető, hogy a törvényszék a Nyíregyházi Járásbíróság 8.Bny.359/2015/2. számú végzésével a Terhelt24 bankszámlájára elrendelt zár alá vételt feloldotta. A törvényszék a 2024. április hó 16. napján kelt záradékban rögzítette, hogy a zár alá vételt megszüntető rendelkezés 2024. április hó 11. napján jogerőre emelkedett.

[99] Terhelt3 XI. rendű vádlott tévedés címen történő felmentése esetén a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint a Terhelt24 jogi személlyel szemben a Jszbt. 11. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntető rendelkezés meghozatalának van helye a Be. 606. § (1) bekezdésére figyelemmel, melyet nem zár ki a Jszbt. 16. § (2) bekezdése sem.

[100] A fellebbviteli főügyészség tehát nem tartotta fenn a Terhelt23 és a Terhelt24 mint jogi személyek vonatkozásában előterjesztett hatályon kívül helyezési indítványt.

[101] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a jogi személyekkel kapcsolatos rendelkezés meghozatalának elmaradása nem értékelhető a vád kimerítésének elmulasztásaként, tekintettel arra, hogy a Jszbt. 20. § (4) bekezdése értelmében a jogi személyre vonatkozó rendelkezésről a másodfokú bíróság hivatalból dönthet.

[102] A büntetések súlyosítására irányuló ügyészségi fellebbezések indokai.

[103] A fellebbviteli főügyészség Terhelt1 IX. rendű, Terhelt12 XXVIII. rendű, Terhelt13 XXIX. rendű, Terhelt17 XXXVII. rendű, Terhelt19 XXXIX. rendű, Terhelt20 XL. rendű, Terhelt21 XLI. rendű vádlottak terhére a büntetésük súlyosítása és pénzbüntetés kiszabása végett bejelentett ügyészségi fellebbezést a terhelték jövedelmi viszonyai tekintettel a Btk. 51. § (2) bekezdésére figyelemmel tartotta fenn azzal, hogy ezen vádlottakkal szemben büntetésük súlyosítása mellett pénzbüntetés kiszabására is kerüljön sor.

[104] Indítványozta azt is, hogy a cég13.-vel szemben elrendelt vagyonelkobzás 68.514.338 forintos összegét 74.998.000 forintban állapítsa meg az ítéltábla, mert az elsőfokú ítélet 21. oldalán megállapított összeg nincs összhangban a 19. és 31. tényállási pontokban megállapított vagyoni hátrány számított összegével.

[105] A fellebbviteli főügyészség a fellebbező ügyészséggel egyetértve, az üzleti élet területén érvényesülő bizalom és a jogszerű gazdálkodást folytató gazdasági szereplők érdekeinek védelmére is tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását XXI. rendű, Terhelt9 XXIV. rendű, Terhelt11 XXVII. rendű, Terhelt14 XXX. rendű, Terhelt15 XXXII. rendű vádlott vonatkozásában oly módon, hogy a törvényszék által kiszabott büntetés mellett nevezettekkel szemben gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltás büntetést is szabjon ki és mellőzze a vádlottak büntetett előéletéhez fűződő hátrányos jogkövetkemények alóli előzetes mentesítését.

[106] Terhelt4 XIII. rendű, Terhelt6 XV. rendű, Terhelt16 XXXIV. rendű vádlottak esetében a Be. 606. § (1) bekezdése alapján ugyancsak indokolt az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatása, nevezett vádlottakkal szemben a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabását és ezen vádlottak előzetes mentesítésben részesítésének mellőzését indítványozta a fellebbviteli főügyészség.

[107] Az elsőfokú bíróság ítéletének a cég2.-vel szembeni vagyonelkobzási összegét 20.273.000 forintban indítványozta meghatározni.

[108] Indítványozta továbbá az ítélet indokolásából mellőzni az [516] bekezdést, mely azt tartalmazza, hogy a 37. és 38. tényállásban írtakra figyelemmel a Cím45i Ítéltábla a Bf.II.134/2024/132. számú ítéletével 2024. június 24. napján jogerőre emelkedett Egri Törvényszék 2022. november 18. napján kelt 20.B.13/2018/2890. számú ítéletével tanú210, tanú216 és vádlottak bűnösségét megállapította. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint e bekezdés az elsőfokú ítélet kihirdetését követően keletkezett tényre utal, mely így nem képezheti a 2024. április hó 8. napján meghozott és kihirdetett ítélet írásbeli indokolásának részét.

[109] Összességében a fellebbviteli főügyészség a jelen ügyben érintett vádlottak vonatkozásában a következő indítványt tette:

[110] Terhelt1 IX. rendű vádlott esetében a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést is szabjon ki.

[111] Terhelt2 X. rendű vádlott esetében a 3. tényállási pontot illetően a felmentő rendelkezés jogcímét megváltoztatva a vádlottat az ellene a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a (4) bekezdés b) pontja szerint büntetendő üzletszerűen elkövetett, jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és a Btk. 345. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés d) pont I. alapján – a Btk. 20. § (1) bekezdésében írt tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok miatt – mentse fel.

[112] Terhelt3 XI. rendű vádlott esetében az 5. tényállási pontot illetően a felmentő rendelkezés jogcímét megváltoztatva a vádlottat az ellene a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a (3) bekezdés b) pontja szerint büntetendő üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette és a Btk. 345. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés d) pont I. alapján – a Btk. 20. § (1) bekezdésében írt tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok miatt – mentse fel.

[113] Terhelt4 XIII. rendű vádlottat a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetések mellett a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a vádlott büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[114] Terhelt6 XV. rendű vádlottat a vele szemben a törvényszék által kiszabott büntetések mellett a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a vádlott büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[115] XXI. rendű vádlottal esetében a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést is szabjon ki, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a vádlottat a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a vádlott büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[116] Terhelt9 XXIV. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel, a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a vádlottat a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, továbbá a vádlott büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[117] Terhelt11 XXVII. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel, a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a vádlottat a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, és a vádlott büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[118] Terhelt12 XXVIII. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje.

[119] Terhelt13 XXIX. rendű vádlott esetén a törvényszék ítéletének 19. tényállásában a vagyoni hátrány összegét 73.801.115 forintban, a 31. tényállásban 2.256.800 forintban, mindösszesen 76.057.915 forintban állapítsa meg, továbbá a vele szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést is szabjon ki.

[120] Terhelt14 XXX. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel, a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a vádlottat a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[121] Terhelt15 XXXII. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel, a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[122] Terhelt16 XXXIV. rendű vádlottat a törvényszék által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje, a Btk. 54. § a) pontjára figyelemmel, a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 53. § (2) bekezdése alapján határozott időtartamra tiltsa el a vádlottat a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze (25. tényállási pont).

[123] Terhelt17 XXXVII. rendű vádlottat a kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje.

[124] Terhelt19 XXXIX. rendű vádlottat a vele szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje.

[125] Terhelt20 XL. rendű vádlottat a törvényszék által vele szemben kiszabott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetésre is ítélje.

[126] Terhelt21 XLI. rendű vádlottal szemben a kiszabott végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést is szabjon ki, valamint a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítését mellőzze.

[127] A cég4. és a Terhelt24 jogi személyekkel szemben a Jsztb. 2. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, a 3. § (1) bekezdése és a 6. § (1) bekezdése alapján a Cím45i Ítéltábla szabjon ki pénzbírságot.

[128] Az eljárásnak a Terhelt24 jogi személyt érintő részét a Jsztb. 16. § (2) bekezdése alapján szüntesse meg.

[129] A cég3. „Kt. a.” gazdasági társasággal szemben a Jszt. 2. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, a 3. § (1) bekezdése és a 6. § (1) bekezdése alapján a kiszabott pénzbírságot magasabb összegben állapítsa meg, és a társasággal szemben a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a 74. § (2) és a 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján 127.703.376. forint vagyonek Kobzást rendeljen el.

[130] Egyebekben pedig indítványozta, hogy a másodfokon eljáró ítéltábla a törvényszék ítéletét hagyja helyben.

[131] A jelen ügyben elkülönítéssel érintett vádlottak és védők részéről bejelentett jogorvoslatok:

[132] Terhelt1 IX. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetés mellőzése végett, valamint előzetes mentesítésben részesítés érdekében élt fellebbezéssel. A IX. rendű vádlott védőjének írásbeli indokolásában kifogásolta az első fokon eljáró törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységét, így a tényből tényre következtetések helyességét, okszerűségét, mert azoknak valójában más volt a valós tartalmuk. Az ítéletben hivatkozott pendrive-okon valójában illegálisan letöltött zeneszámok voltak, ami magyarázatot ad arra, hogy miért kérte azok eltávolítását a számítógépből. Kifogásolta, hogy további munkaerő-kölcsönző céggel szemben nem folyt nyomozás, mert a bizonyítás továbbfejlesztése igazolta volna eljárásának jogszerű, törvényes alapját. A felsorolt tanúk vallomásaiból sem lehet a IX. rendű vádlott bűnösségére következtetni, ahol az elkövetői tudattartalomnak lenne jelentősége. Esetleges bűnösség megállapítása esetére is mellőzni kérte a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás büntetést, viszont indítványt tett az előzetes mentesítésben részesítésre a Btk. 102. § (1) bekezdés alapján.

[133] Terhelt4 XIII. rendű vádlott és védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentést célzó jogorvoslatát részben azzal indokolta, hogy a bíróság csak részben értékelte tanú29 tanú vallomását a vádlotti tudati tények vonatkozásában, de utalt a korábbi perbeszédében kifejtett érvrendszerére is, amit fenntartott. Ugyancsak kifogásolta, hogy a lehallgatási hanganyagot nem értékelte maradéktalanul, holott abból is lehetett volna a vádlott felelősségének hiányára következtetni. További enyhítő körülményként jelölte meg a bűncselekményi súlyosabb minősítést megalapozó értékhatárt alig meghaladó elkövetési értéket.

[134] Terhelt5 XIV. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében fellebbezett. Védője írásbeli fellebbezés indokolásában fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a munkaerő-kölcsönzésre irányuló szolgáltatás megfelelt a munka törvénykönyvének, és a kihallgatott tanúk is ezt támasztották alá. Enyhítő körülményként a vádlott rendezett életvitelét jelölte meg.

[135] XXI. rendű vádlott védője elsődlegesen a vádlott felmentése, másodlagosan enyhítés, illetve a bűnügyi költség mérséklése miatt fellebbezett.

[136] Terhelt8 XXII. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan az elsőfokú ítélet enyhítése érdekében fellebbezett. A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentésre irányuló fellebbezés fenntartása mellett kifogásolta az igazságügyi szakértő eljárását, arra hivatkozással, hogy a bírósági eljárás során már nem volt szakértő, így kiegészíteni sem tudta véleményét. Eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy a jogi személyek érdekében eljáró védő nem volt jelen minden tárgyaláson, ami megítélése szerint hatályon kívül helyezési ok. Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni a vádlott karitatív tevékenységét, kitüntetésekkel járó díjak jótékony célra fordítását.

[137] Terhelt9 XXIV. rendű vádlott és védője elsődlegesen terhelt36 felmentése érdekében megalapozatlanság miatt, másodlagosan a 16. tényállás tekintetében részbeni felmentése, megalapozatlanság, a 37. tényállás esetében téves minősítés miatt és a büntetés enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A XXIV. rendű vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában azt észrevételezte, hogy az ítéleti ténymegállapítások részben vád tárgyává nem tett tényekre vonatkoztak. Összességében pedig a tisztességes eljárás megkövetelné, hogy a kétséget kizáró bizonyosságot ne zárja ki spekulatív bizonyítás.

[138] Terhelt10 XXVI. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében élt jogorvoslattal. Védője írásbeli fellebbezése indokolásában fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a munkaerő-kölcsönzésre irányuló szolgáltatás megfelelt a munka törvénykönyvének, és a kihallgatott tanúk is ezt támasztották alá. Összességében a bizonyítékok a bűnösségét a XXVI. rendű vádlottnak nem támasztják alá. Enyhítő körülményként a vádlott rendezett életvitelét jelölte meg.

[139] Terhelt11 XXVII. rendű vádlott védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül elsődlegesen felmentés, másodlagosan az elsőfokú ítélet enyhítése érdekében fellebbezett. Fellebbezése írásbeli indokolásában a védő a bizonyítás kapcsán kifogásolta az igazságügyi szakértő eljárását, arra hivatkozással, hogy a bírósági eljárás során már nem volt szakértő, így kiegészíteni sem tudta véleményét. Eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy a jogi személyek érdekében eljáró védő nem volt jelen minden tárgyaláson, ami megítélése szerint hatályon kívül helyezési ok. Fellebbezését hangsúlyozottan az ítélet indokolása ellen is bejelentette. Enyhítő körülményként hangsúlyozta a vagyoni hátrány megfizetését, a vádlott beteg feleségének ápolását, karitatív tevékenységét, post Covid megbetegedését, ami miatt rendszeres orvosi ellátásra szorul, az elsőfokú ítélet meghozatala óta is jelentős időmúlást.

[140] Terhelt12 XXVIII. rendű vádlott és védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[141] Terhelt14 XXX. rendű vádlott és védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében élt fellebbezéssel.

[142] Terhelt16 XXXIV. rendű vádlott és védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül enyhítésért, illetve a pénzbüntetés mellőzése érdekében fellebbezett.

[143] Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. Ennek lényege szerint az ügyészség olyan nyomozási iratok alapján emelt ellene vádat, melyek nem felelnek meg a törvényi előírásoknak. Az írásbeli tanúvallomások esetén egyes tanúk nem nyilatkoztak a Be. 181. § (3) bekezdés szerinti összeférhetetlenségükről. Továbbá a tanács elnöke a bírósági eljárás kezdetekor nem tájékoztatta arról, hogy bizonyítási indítványt nyújthat be, holott az írásbeli tanúvallomások tele vannak hamis állításokkal. Nyilatkozata szerint feleség döntött a munkaerő-kölcsönző cégen keresztül való foglalkoztatásról, ő mint alkalmazott a rákényszerített ügyintézésben vett részt. Ezt követően agyi infarktusra hivatkozva előadta, hogy nem volt tudatában annak, hogy cselekedetei által akár bűnt követ el. Sérelmezte, hogy az új igazságügyi elmeorvosszakértő kirendelésére vonatkozó indítványát a bíróság elutasította. Az őt érintő oktatási intézmény esetében pedig a döntéshozatal eltért a gazdasági társaságoktól, hiszen az oktatási intézményben két lépcsős a döntéshozatal.

[144] Terhelt18 XXXVIII. r. vádlott 1871. számú fellebbezésében elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést, amit részletesen nem indokolt.

[145] Terhelt21 XLI. rendű vádlott a védője által a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül fellebbezést jelentett be elsősorban felmentése, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében. A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a vádlott felmentésére tett elsődlegesen indítványt, sérelmezve, hogy a bíróság az XLI. rendű vádlottnak a történetekre adott észszerű magyarázatát nem fogadta el. Másodlagosan az enyhítő körülmények kiegészítését kérte azzal, hogy egyedül gondoskodik idős, beteg édesapjáról, így az előzetes mentesítés mellőzésére irányuló ügyességi indítvány elvetését kérte.

[146] Terhelt22 XLIII. rendű vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítés érdekében fellebbezett. A XLIII. rendű vádlott és védője fellebbezésük írásbeli indokolásában a felmentést célzó jogorvoslatukat azzal indokolta, hogy a tanúvallomások alapján nem lehet azt megállapítani, hogy a munkáltatói jogokat a XLIII. rendű vádlott gyakorolta volna, és nem igazolható azon ténytudomása sem, ami alapján a munkaerő-kölcsönzés színleltségéről tudhatott volna. A vádlott és védő közös indítványa szerint elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában, harmadsorban pedig a tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok alapján kérték Terhelt22 XLIII. rendű vádlott felmentését. Vitatták továbbá, hogy a vádlott havi jövedelme alapja lehetne pénzbüntetés alkalmazásának.

[147] Terhelt6 XV. rendű vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

[148] A jogi személyek érdekében eljáró képviselői ügyvéd az ítélet ellen a cég6 „f. a.”, a cég7 „f. a.”, a egyéb érdekelt5 „f. a.”, az Terhelt28, a cég10., a Terhelt31, a cég3. „kt. a.”, a cég13., a Terhelt34 „f. a.”, az cég11. „f. a.” és a cég2. „f. a.” érdekében a pénzbírság és a vagyonekbevételek mellőzésére jelentett be fellebbezést. (A Cím45i Ítéltábla a 2026. január napján 27. napján véglegessé vált végzésével a vagyonekbevételek tárgyában bejelentett jogorvoslatát elutasította.) Az eljárás alá vont jogi személyek védője ezt követően a másodfokú eljárásban az érintett cégek esetében a pénzbírság kiszabásának mellőzése végett tartotta fenn jogorvoslatát.

[149] A már megszűnt jogi személyek másodfokú eljárásban kirendelt ügygondnoka nem vitatta, hogy törvényesen került sor pénzbírság, illetve vagyonekbevételek kiszabására a megszűnt cégek esetében, de érvelése szerint az évek óta fizetése képtelen gazdasági társaságok esetében annak eredményességével nyilvánvalóan nem lehet számolni, így annak sem alkalmazását, sem súlyosítását nem tartotta indokoltnak.

[150] *III. A felülbírálat*

[151] Az ítéltábla – a védelmi perorvoslatok okára és irányára tekintettel – a Be. 590. § (1), (2) és (7) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a vádlottak és a védők többségének perorvoslata a tényálláson keresztül támadta a bűnösség megállapítását, ezért korlátozott felülbírálatra esetükben nem kerülhetett sor. Ugyancsak nem kerülhetett sor korlátozott felülbírálatra azon vádlottak esetében, akikre nézve a joghatályos fellebbezés kizárólag a büntetés kiszabását sérelmezte.

[152] A Be. 590. § (10) bekezdés szerint ugyanis, ha ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában több fellebbezésre jogosult az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezését sérelmezni, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (2) bekezdése szerint (a teljeskörű felülbírálat szabályai szerint) bírálja el.

[153] Az egyes tényállási pontok vonatkozásában az eljárásjogi elkülönítéstől függetlenül ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában volt olyan jogorvoslatra jogosult, aki ugyanazon bűncselekményhez kapcsolódóan a bűnösséget is sérelmezte, ami akkor is kizárja a korlátozott fellebbezés szabályainak alkalmazását, ha ezen vádlottakra nézve a felülbírálat más másodfokú ügyszámon lesz befejezve.

[154] III.1. A Be. 869. § szerinti objektív kizárási ok vizsgálata

[155] A Be. 869. § (1) bekezdése szerint a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazása során a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bíró a 2016. november 30-a után indult büntetőeljárásokban minősül kizártnak.

[156] A Be. 869.§ (2) bekezdése alapján a 14. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazása során kizártnak minősül

a) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 2017. június 30-ig hatályban volt 207. § (6) bekezdésében meghatározott ügyekben, illetve a házi őrizet egy éven túli meghosszabbítása tárgyában a törvényszék egyes bírójaként eljáró bíró, ha a büntetőeljárás 2013. november 22. után indult,

b) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 2017. június 30-ig hatályban volt 131. § (3) bekezdése, 138. § (3) bekezdése, 142. § (4) bekezdése, illetve 486. §-a alapján az ítéltábla tanácsának tagjaként eljáró bíró, ha a büntetőeljárás 2016. november 30. után indult.

[157] Az ítéltábla az előtte Bf.II.46/2025. számon indult büntetőeljárást a 2025. április 24. napján kelt Bf.II.46/2025/66. számú végzésével felfüggesztette és képviselő4i eljárást kezdeményezett, mert az ügy kapcsolódik a Cím45i Ítéltábla előtt folyamatban lévő tanú210 és társai büntetőügyhöz, amelyben a bírák kizárásával összefüggésben ugyancsak kezdeményezte a Be. 869. § (2) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását a bírói gyakorlatban mutakozó jogbizonytalanság miatt.

[158] Az képviselő4 a III/315/2025. AB határozatában az ügyben benyújtott bírói kezdeményezést elutasította, azonban kifejezetten nem tartotta fenn a továbbiakban „a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásban (Indokolás [27], [29]-[31], [33]) foglalt azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt, másrésről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, előzőleg ismertetett álláspontot megerősítő megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók.”

[159] Összességében így megállapítható, hogy a jelen büntetőügyben bár a vádemelés 2017. augusztus 23. napján történt meg, az eljárás jóval 2016. november 30-át megelőzően megindult, és ezen időpontot követően nem is járt el az ítéltábla nyomozási bírói határozat felülbírálta tárgyában, így a Be. 14. § (3) bekezdés a) pont szerinti kizárási ok nem valósult meg, ezért értelemszerűen kizárási bejelentést sem kellett az eljáró tanácsnak tennie.

[160] III.2. Tanácsülés és nyilvános ülés kitűzése

[161] Az ügy másodfokú elbírálása kapcsán elsődleges szempont volt a tisztességes eljárás biztosítása a másodfokú eljárás észszerű időn belül történő befejezésével. A cselekmények jellegéből és a vádlottak rendkívül nagy számából adódóan arra nem volt lehetőség, hogy az ügy valamennyi vádlottjának büntetőjogi felelőssége a büntetőeljárás első és másodfokú szakaszában egyaránt egy egységes eljárásban legyen elbírálva. Ennek érdekében az ítéltábla tanácsülésen fejezte be azon vádlottakra az eljárást, akik esetében az erre irányuló további bűnösség megállapítását célzó ügyészégi perorvoslat ezt nem zárta ki,

illetve sem az ügyészség, sem a terheltek és védőik sem indítványozták határidőben az ügy nyilvános ülésen történő befejezését [Be. 598. § (2) bekezdés].

[162] Az ügy terjedelmes iratmennyisége, a vádlottak nagy száma mellett a bírói gyakorlat szerint nincs akadálya az ügy vádlottak személye mentén történő elkülönítésnek a másodfokú eljárásban akkor sem, ha a vádlottak egy részére tanácsülésen, míg más vádlottakra nyilvános ülésen történik az elbírálás (ÍH2020. 67). Fő szabály szerint az ügy egységes másodfokú elbírálása valóban indokolt. A másodfokú eljárásban, tekintettel arra, hogy az ítéltábla bizonyítást nem kívánt felvenni, így tárgyalás kitűzése nem volt indokolt, ezért a másodfokú bíróság lehetőséget látott a vádlottak személye mentén történő elkülönítésre a Be. 146. §, illetve 536. § (2) bekezdése és 589. § alapján.

[163] A jelen ügyben sem az ügyészség, sem az érintett vádlottak és védőik nem kérték nyilvános ülés kitűzését, így az ítéltábla a bejelentett jogorvoslatokat tanácsülésen bírálta el a Be. 598. § (2) bekezdés alapján.

[164] Megjegyzendő, hogy gyakran előfordul olyan eljárásjogi helyzet, ahol akár tényálláson belül is külön fejeződik be az eljárás az egyes vádlottakra, így például a büntetővégzésbe valamely vádlott belenyugszik, míg további vádlottakra folytatódik az ügy tárgyalás kitűzésével; előkészítő ülésen is befejeződhet egyes vádlottakra jogerősen az eljárás, míg másokra folytatódik ezt követően; az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetését követően emelkedhet jogerőre az ügy egyes vádlottakra. Az Európai Unió Bírósága még arra is rámutatott a C-377/18. számú ügyben, hogy a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásairól és a tárgyaláson való jelenlét megerősítéséről szóló 2016/343. európai és parlamenti irányelvvel az sem ellentétes, ha a tényállás rögzíti azon személyek nevét is, akikre az eljárás még nem fejeződött be, feltéve, ha egyértelműen rögzítésre kerül, hogy az említett vádlottakkal szemben külön eljárás van folyamatban és hogy bűnösségüket még nem állapították meg (ÍH2020. 67., Cím45i Ítéltábla Bf.II.291/2020/22.).

[165] Az ügyek előkészítő ülésen történő elkülönítése és befejezése, majd a további, a tárgyalásról le nem mondó vádlottak esetében az ugyanazon bíró által tárgyalásra történő kitűzés kapcsán az képviselő a 26/2021. (VIII. 11.) AB határozatában foglalkozott az esetleges pártatlanság kérdéskörével, és az ezzel kapcsolatos indítványt nem találta megalapozottnak. Az képviselő rámutatott, hogy az előkészítő ülésen nem a bíróság által lefolytatott teljes körű bizonyítás vezet a beismerő terhelt büntetőjogi felelősségének megállapításához. A beismerő nyilatkozat elfogadása esetén a bíróság arról foglal állást, hogy annak elfogadásának törvényi feltételei fennállnak. Amennyiben a beismerő nyilatkozat elfogadásához nem fér kétség, a bíróság a vádlott bűnösségét ezen beismerésre, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja, amellett, hogy a vádlott le is mondott a tárgyalásról. Az eljáró bírónak tehát a beismerő vádlott bűnösségével összefüggésben saját meggyőződése nem alakul ki. Ilyen előzetes álláspont hiányában pedig nem sérül a pártatlanság látszata, és a bíróság pártatlansága a bűnösséget be nem ismerő vádlott büntetőjogi felelősségének a vizsgálatában még akkor sem kérdőjelezhető meg, ha a vádlottak cselekvősege szorosan összefügg és az elkövetési magatartás egymást kiegészíti. Egyebekben a Be. rendes és rendkívüli jogorvoslati rendszere lehetőséget teremt a bűnösséget beismerő vádlott büntetőjogi felelősségét megállapító ítélete utólagos, az egyéb vádlott(ak) tekintetében lefolytatott bizonyítás alapján szükségessé váló korrekciójára [26/2021. (VIII. 11.) AB határozat]. A perjogi helyzet a büntetőeljárásról szóló törvény alkalmazása mellett már más, mint a korábbi 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) szemlélete mellett, hiszen a hatályos Be. esetében az ügyek elkülönítése, a vádlottak szakaszos elkülönült marasztalása, az előkészítő ülés szabályainak megfelelően már nem speciális, hanem tipikussá vált (Cím45i Ítéltábla Hkf.IV.155/2019/4., ÍH2019. 36.).

[166] A meggyőződés kapcsán pedig szükséges utalni a másodfokú eljárásban érvényesülő felülmérlegelés tilalmát megalapozó szabályra, mely szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Így nem mondhatja például azt, hogy az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomást nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás vagy vallomásrész alapján (EBH2019. B.9.). A másodfokú bíróságnak tehát az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokat kell alapul vennie, attól megalapozott tényállás esetén akkor sem térhet el, ha saját meggyőződése esetlegesen eltérő (EBH2019. B.9.). A tényállás módosítás (ideértve az eltérő tényállás megállapítását is) csak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok alapján történhet.

[167] Jelen másodfokú eljárásban is hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének kizárólag az elkülönítéssel érintett terheltjeire nézve vizsgálta a bűnösséget, az eljárás észszerű időben történő másodfokú befejezése érdekében a későbbi időpontra elkülönített vádlottakra az első fokon eljáró törvényszék ítéletét és indokait jelen ügyben még nem bírálta felül. A jelen ügyben érintett vádlottak bűnösnek kimondása a nagyszámú vádlottat érintő vádemelés mellett nyilvánvalóan nem tartalmaz semmilyen bűnösséget előrevetítő megállapítást az ügy további vádlottjaira. Mindez egyaránt vonatkozik az első fokon már befejezett és még folyamatban levő ügyekben érintett vádlottakra is.

[168] A vád tárgyává tett cselekmények vádlottak személye mentén történő elkülönítése a tettesi és részesi felelősség külön történő vizsgálatát is igényelte. Ebben a körben is kiemelendő, hogy a tettes vagy bűnsegéd felelősségének elbírálása a bírói gyakorlat szerint önálló. A Kúria gyakorlata szerint a bűnsegéd felelősségének megállapítása törvényes, ha a jogerős ítéleti tényállás tartalmazza a terhelti alapcselekmény törvényi tényállási elemeinek, illetve a terhelt ehhez kapcsolódó bűnsegédi felelősségének megállapítását megalapozó tényeket [Btk. 14. § (2) bekezdés] [Kúria Bfv.II.692/2020. (BH2021. 96. I.)]. Kétségtelen, hogy bűnösség nélkül – azaz úgynevezett alanyi okozatosság nélkül – nincs tényállásszerűség, nincs felróhatóság és ez megkívánt a részesi elkövetés esetében is. Másrészt e körben nem a törvényi tényálláson belüli magatartás, hanem az ilyenhez kötődő magatartás kifejtése és annak tudata a kérdés. A részesi tudattartalom önálló, önmagában vett bűnösség-vizsgálat tárgya, e szempontból a járulékoság közömbös (amint a részesi és tettesi magatartás megítélése akár el is válhat a Btk. 2. § szempontjából), a részesi tudattartalom pedig nem a törvényi tényálláson belüli magatartáshoz feltétlen szükségesség, hanem az ilyen magatartás bárminemű előmozdítása, (egyidejű) könnyítése, azaz a segítség {Kúria Bfv.II.692/2020. [28] bekezdés (BH2021.96. [28])}. Ebből is következik, hogy az önálló részesi tudattartalom vizsgálata alapján sincs akadálya az egyes vádlottakra történő elkülönítés mentén a büntetőjogi felelősségrevonás önálló vizsgálatának.

[169] A részesi felelősség megállapítása törvényes, ha az irányadó tényállás mind a terhelti alapcselekmény törvényi tényállási elemeit, mind az ehhez kapcsolódó bűnsegédi felelősség megállapítását megalapozó tényeket tartalmazza. A részesség járulékos jellegéből nem következik, hogy a bűnsegéd büntetőjogi felelősségének előfeltétele lenne a tettes bűnösségének megállapítása (Kúria Bfv.I.754/2024/8., BH2025.181.).

[170] Ebben a körben azt is kiemeli az ítéltábla, hogy a Kúria iránymutatása szerint az egyesítés elmaradása abban az esetben sem teremt törvénysértő helyzetet, ha annak következménye az, hogy az ügyben esetlegesen korábban született jogerős ügydöntő határozat folytán az ugyanazon cselekmény jogerős elbírálása miatt a büntetőeljárást meg kell szüntetni és perújítást kell - annak feltételei fennállása esetén - lefolytatni. Ugyanakkor a célszerűség vizsgálata során nem mellőzhető a Kúriának a törvényi egységbe tartozó bűncselekmény egy büntetőeljárásban, egységes elbírálására vonatkozó döntéseinek a figyelembevétele és megfontolása. A törvényi egységbe tartozó bűncselekmények együttes elbírálása, a törvényi egységet alkotó bűncselekmény részselekményeinek ugyanazon eljárásban történő elbírálása alapvetően akkor is követelmény, ha az ügyész az egyes részselekmények miatt eltérő időpontokban emel vádat. Ezt a követelményt az egyesítés megfontolása során csak akkor lehet mellőzni, ha az egyesítés a célszerűség követelményeit olyan módon sértené, hogy az alapján a Be. 146. § (2) bekezdésére figyelemmel az ügy elkülönítésének lenne helye (a terheltek nagy száma vagy egyéb ok a büntetőjogi felelősségnek ugyanazon eljárásban történő elbírálását jelentősen megnehezítené) (BH2022.200. [29]). Ezen Kúriai döntésből az következik, hogy akár még cselekményegység mellett is előfordulhat például a terheltek nagy száma miatt olyan eljárásjogi helyzet, ami az elkülönítést indokolja, ha a büntetőjogi felelősség ugyanazon eljárásban történő elbírálása jelentősen megnehezülne. Jelen ügyben azonban helyesen az első fokon eljáró bíróságnak, és a másodfokon eljáró ítéltáblának is kiemelten ügyelt arra, hogy jogalkotó által teremtett cselekményegység a költségvetési csalásnál ne legyen 'feldarabolva'.

[171] III.3. A bizonyítási eljárás és az eljárási szabályok megtartásának revíziója

[172] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem abszolút eljárási szabálysértést [Be. 608. § (1) bekezdés a)-f) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés], mely az érdemi felülbírálatot kizárná, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

[173] Megtartotta a bíróság a törvényszék a lényeges eljárási szabályokat a jogi személy vádlottak esetében is. A jogi személy érdekében eljáró ügyvéd, aki jelenleg már védői pozícióban van, a jogi személyeket érintő bizonyításfelvételkor jelen volt. A jogi személyek képviselői is értesítve lettek a szükséges körben a tárgyalási hatánapokról. Megjegyzendő, hogy a természetes személy és a jogi személy vádlottak felelőssége elbírálásának külön eljárásban sem lett volna akadály.

[174] Nem osztotta az ítéltábla azon védői észrevételt, hogy vád nem tett tényekre alapozta volna az egyes vádlottak, így Terhelt9 XXIV. rendű vádlott bűnösségét. A törvényszék kizárólag a vádiratban írt tények kapcsán vizsgálta a büntetőjogi felelősséget, amit azonban nem zár ki, hogy a vádiratban le nem írt tényekből következtessen azok megvalósulására. Valójában mindez a tényből tényre következtetés megszokott módja a büntetőeljárásban.

[175] A felülbírálat a védelmi jogorvoslati nyilatkozatokra tekintettel a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdései alapján teljességgel.

[176] A bíróság a bizonyítási eljárást alaposan, az eljárási szabályok megtartásával folytatta le. A 2018. februárjában kezdődött, több mint 100 tárgyalási napot felölelő elsőfokú bírósági szakaszban az eljáró bírói tanács összetétele az ülnökök személyére tekintettel többször is megváltozott. Az eljárás megismétlése a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint minden esetben megtörtént.

[177] A törvényszék bizonyítékok számbavétele és értékelése során kitért a törvényes vád feltételeinek fennállására, az ügyek egyesítésének szükségességére, a bizonyítás törvényességének értékelésére is. Részletesen elemezte a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználási feltételeit, lejárásuk útján elvégezte a hangfelvételek bizonyítás anyagává történő tételét.

[178] A terhelt és a védők közötti beszélgetések esetén helyesen állapította meg, hogy azok bizonyítékként nem használhatók fel csakúgy, mint mindazon hangfelvételekről készült leiratok, melyekkel kapcsolatban az eredeti felvételek nem állnak rendelkezésre. Ugyancsak helyesen ellenőrizte, hogy egyes kihallgatásról készült írott jegyzőkönyvek összhangban vannak-e a videofelvételeken elhangzottakkal. Ebben a körben észlelte, hogy az írott jegyzőkönyvek, mint okiratok hitelessége megdőlt több esetben is (törvényszék ítélete [537-539] bekezdés). Ezzel kapcsolatban az ügy előadójának vallomását okkal nem fogadta el.

[179] Megtörtént a titkos információgyűjtés és a titkos megfigyelés eredményének értékelése is. Helyesen döntött a törvényszék azon hanganyagok kirekesztéséről, ahol nem állt rendelkezésre nyomozási bírói határozat ([559] bekezdés). Ugyancsak helyesen döntött a hanganyag tárgyalás keretében történő lejátszásáról, mert az eredeti felvétel tekinthető bizonyítéknak. A bíróságnak szükségszerűen tárgyalás anyagává kell tenni a hangfelvételt akkor, ha a védelem vitatja annak hitelességét, hiszen a bizonyíték maga a hangfelvétel, és nem az arról készült írásos kivonat (elsőfokú ítélet [562] bekezdés). Megjegyzendő azonban, hogy a több mint 80 órnyi hanganyag meghatározó része teljesen irreleváns volt a bizonyítás szempontjából, így annak teljességét tárgyalás anyagává tenni indokolatlan volt, hiszen az is nagyban hozzájárult az eljárás elhúzódásához. Mindez nem változtat azon, hogy egyáltalán nem kifogásolható az a gyakorlat az ügyészség részéről, hogy a teljes hanganyagot bizonyítékként mellékeli az ügyben, hiszen így nem lehet annak hitelességét kétségbe vonni azon érvelésre alapítottn, hogy a megsemmisített felvételek meghallgatásával más értelme lenne a beszélgetéseknek.

[180] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg.

[181] Rögzíti az ítéltábla, hogy az első fokon eljáró bíróság az ítéletét a szükséges körben a büntetőeljárás törvény előírásai szerint indokolta. Tévedett azonban, amikor azt rögzítette, hogy elegendő az ítélet Be. 562. § (2) bekezdés szerinti rövidített indokolása, ahol kizárólag a büntetés kiszabását sérelmezte a jogorvoslat. A Be. 562. § (5) bekezdése rendelkezik több vádlott esetében az indokolási kötelezettség terjedelméről, ami kizárólag az első fokon jogerőre emelkedett vádlottak és a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásával érintett vádlottak esetében teszi lehetővé az egyszerűsített indokolást. Ezzel összhangban, ha van olyan vádlott az adott tényálláshoz kapcsolódóan, akinek a jogorvoslata a bűnösséget is sérelmezi, akkor a másodfokú felülbírálat is teljeskörű lesz [Be. 590. § (1) bekezdés].

[182] A bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség. Az Alaptörvény XXIV. Cikk (1) bekezdés 2. fordulata szerint a hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni (BH2021. 193.).

[183] Az indokolási kötelezettség teljesítése a büntetőeljárás törvény által megkövetelt szükséges tartalmi elemek megtartásával valósul meg (BH2013. 297.). A Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja szerint az ítélet indokolásának szükséges tartalmi eleme azon bizonyítékoknak a megjelölése, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolása, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért, avagy miért nem fogadott el. Az indokolásnak tartalmaznia kell a bizonyítékok egyenként és

összességében történő értékelését (mérlegelését), és az értékelés – bírói meggyőződésen alapuló – eredményét [Be. 167. § (4) bekezdés].

[184] Az indokolási kötelezettség teljesítése – rendeltetéséből és természetéből fakadóan – annak a bíróságnak a kötelezettsége, amelyik a ténymegállapítást végzi, ezért alapvetően és meghatározóan az elsőfokú bíróság kötelezettsége. A másodfokú bíróság nem pótolhatja az elsőfokú bíróság belső meggyőződésének bemutatását, mivel az nem sajátja. A másodfokú bíróság csupán ellenőrzi, nem pedig kitalálja az elsőfokú bíróság helyett annak gondolatmenetét. Mindebből fakadóan a bizonyítékok egyenkénti és azok összhatásukban történő értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelessége.

[185] Az elsőfokú bíróságnak ki kell fejtenie és ügydöntő határozatában rögzítenie is kell, hogy a rendelkezésére álló, egymással ellentétes vagy lényeges elemekben eltérő bizonyítékok közül miért az adott bizonyítékot fogadja el tényállása megállapítása során. Csupán ekként tehet eleget az elsőfokú bíróság a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja szerinti indokolási kötelezettségének, mely a másodfokú érdemi felülbírálat feltétele (Kúria Bhar.II.1.491/2021/10.).

[186] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a tényállás megállapításakor a felmerült ellentmondásokat a Nyíregyházi Törvényszék a szükséges körben feloldotta, határozottan megjelölte, hogy mely bizonyítékokat fogadott el tartalmilag hitelesnek és melyeket nem. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, miszerint a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette (BH2019. B.9. II.). Valójában azon vádlottak esetében is teljeskörű indokolást adott a törvényszék, akikre nézve tévesen a Be. 562. § (2) bekezdésére hivatkozott, így az indokolási kötelezettség megsértése mint relatív hatályon kívül helyezési ok fel sem merülhetett [Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja].

[187] Nem osztotta az ítéltábla a védelem és az ügyészség eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezését, sem az előzőekben kifejtett védői jogorvoslatban indítványozott ezirányú indítványokat. Az elsőfokú bíróság a kétséget maximálisan a vádlottak javára értékelve megalapozott tényállást állapított meg.

[188] Fontos a revízió e részében leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[189] Az ügyészség Terhelt13 XXIX. rendű vádlotthoz kapcsolódóan fellebbezést jelentett be eltérő tényállás megállapítása végett, a XXIX. rendű vádlott által okozott vagyoni hátrány összegének a 19. tényálláshoz kapcsolódóan összesen 73.801.115 forintban, a 31. tényálláshoz kapcsolódóan összesen 2.256.800 forintban, tehát mindösszesen 76.057.915 forintban történő megállapítása és ezzel egyidejűleg cég13.-vel szemben 76.057.915 forint vagyoneklobzás elrendelése végett. Megállapítható azonban, hogy a 19. számú tényállásban az ügyészség indítványával egyezően lett megállapítva az okozott vagyoni hátrány összege, a jogi személy cég13. kötelezése nem állt csupán azzal összhangban a rendelkező részben, de mindez a tények megváltoztatását nem indokolta.

[190] Fellebbezést jelentett be továbbá eltérő tényállás megállapítása végett az ügyészség Terhelt16 XXXIV. rendű vádlottat érintő 25. tényállás kapcsán a vádlott által

okozott vagyoni hátrány összegének 20.273.000 forintban történő megállapítása és ehhez kapcsolódóan a cég2. „f. a.” gazdasági társasággal szemben 20.273.000 forint erejéig vagyonekbevitel elrendelése végett. Megállapítható azonban, hogy a 25. számú tényállásban az ügyészség indítványával egyezően lett megállapítva az okozott vagyoni hátrány összege, a jogi személy cég2. „f.a.” gazdasági társaság kötelezése nem állt csupán azzal összhangban a rendelkező részben, de mindez a tények megváltoztatását nem indokolta.

[191] Terhelt1 IX. rendű vádlott, Terhelt4 XIII. rendű vádlott, Terhelt5 XIV. rendű vádlott, Terhelt8 XXII. rendű vádlott, Terhelt10 XXVI. rendű vádlott, Terhelt11 XXVII. rendű vádlott, Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott, Terhelt21 XLI. rendű vádlott, Terhelt22 XLIII. rendű vádlott az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállásra alapítottan kérte elsődlegesen a felmentését. Megállapítható azonban, hogy a fellebbezésben kizárólag az első fokon eljáró bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét kifogásolták. Az elsőfokú bíróság által kellő indokolással megállapított tények újra mérlegelésének azonban a másodfokú eljárásban nincs helye.

[192] Az elsőfokú bíróság a szükséges körben vizsgálta a tudati tényeket, így a gazdasági társaságok, illetve más jogi személyek képviselőjeként eljáró személyek tisztában voltak azzal, hogy a jogi személyek nevében jártak el, írtak alá a szerződéseket, okiratokat és ezzel jogokat szereztek és kötelezettséget vállaltak a képviselt vonatkozásban, mert ellenkező esetben indokolatlan lett volna, hogy a szerződések, okiratok aláírásában a közreműködésük. A tekintetben, hogy a szerződés aláírását megelőzően az ügyvezető nem győződik meg a jogügyletre vonatkozó tényekkel, nem alapozza meg a társadalomra veszélyességben való tévedés megállapítását (BH2020. 60. [267]).

[193] A bizonyítékok értékelésének revíziója körében az ítéltábla vizsgálta, hogy azon személyek tanúvallomása mennyire használható fel, akiknek a neve terheltként felmerült, de végül nem lettek vádlottak az ügyben. A Be. 177. § (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy abban az esetben, ha a tanút az ügyben korábban vagy más ügyben terheltként hallgatták ki, a terheltként tett vallomása bizonyítási eszközként akkor használható fel, ha a vallomásról készült jegyzőkönyvből a terhelti figyelmeztetés és az erre adott válasz egyértelműen kitűnik. Ebben az esetben a tanú korábban terheltként tett vallomása akkor is felhasználható, ha a tanú vallomástételt a későbbiekben megtagadja. A büntetőeljárásról szóló törvény tehát semmilyen korlátozást nem tartalmaz arra nézve, hogy az eljárás mely szakaszában, mely eljárási forma keretében történt meg a terhelt kihallgatása. A bírói gyakorlat alapján azonban a bizonyítékok mérlegelése során figyelemmel kell lenni annak a körülménynek az értékelésére, hogy a tanú (korábbi bűntárs) kapott-e, illetve milyen előnyöket kapott (vagy kaphatott) a büntetlenségéért, vagy a terhelt vallomásért cserébe. Ebben a körben szükséges rámutatni arra is, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága is megállapította már a tisztességes eljárás sérelmét olyan ügyben, ahol a panaszost egy olyan tanúvallomás alapján ítélték el, akinek a tanúvallomásért cserébe az ügyészség büntetlenséget biztosított (45084/14, [2019] ECHR807, Adamco v. Slovakia). Rámutatott ugyanis az Emberi Jogok Európai Bírósága, hogy ilyenkor mindenképpen vizsgálni kell, hogy a tanút (aki tulajdonképpen bűntárs volt) milyen mértékben befolyásolta a vallomása megtételében az azért kapott előny. Ilyen lehet a bűncselekmény elismerése és a terhelttel szembeni vádelhalasztás (az 1998. évi XIX. törvény jogintézménye) alkalmazása (lásd például [969]-[970] bekezdés). Ez az oka annak, hogy az ítéltábla is vizsgálta az egyes bizonyítékok újramérlegelése nélkül azok hitelességét és megállapította, hogy sem tanú168 korábbi terhelt, sem más személyek esetében nem állapítható meg, hogy bármilyen tisztességtelen ajánlatot kaptak volna a vádhatóságtól beismerő vallomásukért cserébe.

[194] Valójában azonban a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja alapján az ügydöntő határozat indokolásának azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését kell tartalmaznia,

amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. Ennek a kötelezettségének az első fokon eljáró bíróságnak maradéktalanul eleget tett az ún. 'belső történések', a 'tudati tények' tekintetében is. Éppen arra nincs lehetőség a másodfokú eljárásban, hogy az első fokon a bizonyítást lefolytató bíróságnak kellően megindokolt meggyőződésével szemben a másodfokú bíróság más bizonyítékokra alapítottan eltérő történetet lehetséges vizsgálnia.

[195] Szükséges azonban rámutatni arra, hogy a Kúria 20. számú BK véleménye alapján a bíróság ténymegállapítási tevékenysége önálló, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vizsgálati anyaga és határozataiban megállapítottak csupán egy bizonyítékot képeznek, amellyel a bíróság szakértői vélemény és egyéb adatok alapján állapítja meg a tényállást.

[196] A Btk. 82. § (5) bekezdésében meghatározott korlátlan enyhítés csak a törvényi feltételek fennállása esetén állapítható meg, ugyanis akkor kell a tényállásnak tartalmaznia, hogy a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádemelés előtt megtérítette-e a terhelt (Kúria Bfv.I.1.379/2020/6.). Az anyagi jogi korlátlan enyhítést meghatározó törvényi feltétel hiányában minden más kárenyhítés kizárólag a büntetéskiszabás során értékelhető.

[197] A tények megállapításához és revíziójához kapcsolódóan rögzíti az ítéltábla, hogy az adóügyi eljárásban kiszabott adóbírság nem zárja ki az adóbírság alapjául szolgáló cselekmény miatt büntetőeljárás megindítását és büntető szankció alkalmazását, ez nem sérti a kétszeres eljárás tilalmát, de a kiszabott adóbírságnak a büntetőeljárásban jelentősége lehet [Be. 4. § (3) bekezdés] (EBD2019. B.16.). Mindebből az is következik, hogy a költségvetési csalás miatt indult büntetőeljárásokban a bíróság által megállapított tényállásnak szükségszerűen utalni kell a közigazgatási eljárásban a tettazonosság körében értékelhető eljárás adataira, így abban az esetben, ha ugyanazon cselekményért közigazgatási eljárásban a közigazgatási hatóság szankciót alkalmazott a terhelttel szemben, szükségszerűen rögzíteni kell ezen tényadatokat, és ha van rá adat, a közigazgatási eljárásban a közigazgatási szankció nyomán megfizetett összegeket is, amit a kár megtérülése körében figyelembe kell venni (EBD2019. B.16.). Megállapítható, hogy a bíróságnak ezen ténymegállapítási kötelezettségének is messzemenően eleget tett, és rögzítette az egyes kapcsolódó adóigazgatási eljárások eredményét a tényállási pontokban.

[198] A jogosulatlan adó-visszatérítés kapcsán is elengedhetetlen az elkövetési idő pontos meghatározása, így adóbevallási időszakonként az adóbevallás benyújtásának napját a tényállásban meg kell állapítani, amely kötelezettségének a bíróságnak eleget tett [1/2016. BJE, 4/2013. (X. 14.) BK vélemény, Kúria Bhar.I.512/2019/5.].

[199] Végül rögzíti az ítéltábla az indokolási kötelezettség teljesítésével összefüggésben, hogy a bíróságnak a tényállás megállapítása körében számot adott a döntését alátámasztó lényeges érvekről. Az ehhez kapcsolódó képviselői gyakorlat is az, hogy „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, 3062014. (IX. 30.) AB határozat, IV/1912/2023. AB végzés]. Hasonlóan érvelt az Emberi Jogok Európai Bírósága is, amikor elvi élel leszögezte, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné [Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91, Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91, García Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96, Hirvisaari kontra Finnország, 49684/99, Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05].

[200] Helyesen észrevételezte az ügyészség, hogy tévesen rögzítette az első fokon eljáró bíróságnak az ítélet indokolásában az [516] bekezdést, mely azt tartalmazza, hogy a 37. és

38. tényállásban írtakra figyelemmel a Cím45i Ítéltábla a Bf.II.134/2024/132. számú ítéletével 2024. június 24. napján jogerőre emelkedett Egri Törvényszék 2022. november 18. napján kelt 20.B.13/2018/2890. számú ítéletével tanú210, tanú216 és vádlottak bűnösségét megállapította. Ezen bekezdés az elsőfokú ítélet kihirdetését követően keletkezett tényre utal, mely így nyilvánvalóan nem képezheti a 2024. április hó 8. napján meghozott és kihirdetett ítélet írásbeli indokolásának részét. Az írásbeli indokolás a szóbeli indokolás szerkesztett változata, így azoknak egymással érdemben meg kell egyeznie. Következésképp a határozat indokolásában fogalmilag kizárt minden később – az annak kihirdetését követően történt – eseményre való reflexió {Kúria Bfv.II.1604/2024/9. [23] bekezdés (BH2026.1.)}. Figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárás időpontjára ezen tény nyilvánvalóvá vált, és éppen ezen körülmény képezte az képviselő4 előtti eljárás alapját is ezen ügyben, így az ítéltábla annak mellőzését külön már nem tartja indokoltnak.

[201] Összességében az elsőfokú bíróság által megállapított megalapozott tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

[202] A megállapított tényállás alapján a törvényszék a felmentés miatti fellebbezéssel nem érintett vádlottak esetében okszerűen következtetett bűnösségükre, cselekményük jogi minősítése is törvényes, ezért a felmentésre irányadó védelmi fellebbezések nem foghatnak helyt.

[203] A költségvetési csalás, mint törvényi (természetes) egység és az alkalmazandó Büntető Törvénykönyv, valamint a jogi indokolás revíziója:

[204] Alapvetően helyesen járt el a törvényszék a Btk. 2. §-ra utalás kapcsán (ítélet [1240]-[1245] bekezdéseiben), amikor az ítélkezése során a 38. tényállás kivételével az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogi szabályokat alkalmazta. Valójában Terhelt9 XXIV. rendű vádlott esetben sem jelent enyhébb elbírálást az elbíráláskor hatályos Btk, mert az irányadó bírói gyakorlat szerint amennyiben van olyan cselekmény, ami az elbíráláskor már nem bűncselekmény, akkor annak figyelmen kívül hagyásával kell állást foglalni a kedvezőbb elbírálását biztosító büntető törvény alkalmazása kérdésében. (BH2013.232.) Egyebekben az ezzel kapcsolatosan az egyes vádlottak vonatkozásában adott indokolás kiegészítést nem igényel.

[205] A jogi személy vádlottak esetében azonban külön is kell vizsgálni a Btk. 2. § alkalmazását, amely vizsgálat részben elkülönül a természetes személy vádlottakétól. Abban az esetben, ha a bíróság azt a vádlottat, akire tekintettel az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta, felmenti a Btk. 2. § alkalmazásával bűncselekmény hiányában, a Jszbt. 16. § (2) bekezdése alapján a kedvezőbb törvény alkalmazandó a jogi személlyel szemben is. A Jszbt. egyebekben tartalmaz anyagi és eljárásjogi rendelkezéseket is. Az eljárásjogi rendelkezéseket a 2026. január 1. napjától hatályba lépett lényeges módosításokra tekintettel azonnal alkalmazni kell. A Jszbt. anyagi jogi rendelkezései közül azonban az elkövetéskori Jszbt.-vel való összevetését követően, a jogi személyre kedvezőbb rendelkezéseket kell alkalmazni. Nyilvánvalóan anyagi jogi rendelkezések az egyes alkalmazható intézkedések, és az ezen intézkedések kiszabása szempontjából mérlegelhető körülmények meghatározása (lásd pl. Jszbt. 3-6/A. §). Ennek megfelelően a jogi személyekre nézve az ítéltábla az elkövetéskori törvény szabályait alkalmazta.

[206] A költségvetési csalás tényállás törvényi egységére figyelemmel a 6/2009. számú Büntető Jogegységi Határozatban az egység valamennyi formájára vonatkozó megállapításokra tekintettel, a költségvetési csalás törvényi egységét a Btk. 6. §-ának – 2022. március 1-jétől a 2021. évi CXXXIV. törvény 90. §-a által beiktatott – (3) bekezdése hatályba lépéséig a jogerős ügydöntő határozat meghozatala, azt követően pedig a cselekmény egységbe tartozó egyes részcsselekmények miatt első alkalommal történő vádemelés lezárja. A

cselekményegység lezárásáig, az egységet lezáró tény bekövetkezte előtt elkövetett valamennyi részecselekmény a költségvetési csalás törvényi egységébe tartozik, azok jogerős elbírálása ítélt dolgot eredményez a törvényi egységbe tartozó, de el nem bírált részecselekmény vonatkozásában (Kúria Bhar.I.564/2021/11.).

[207] Mindez független attól, hogy a költségvetési csalás bűncselekménye befejezett a valótlan tartalmú adóbevallás benyújtásával, illetőleg az adó bevallására nyitva álló határidőnek a valós tartalmú adóbevallás benyújtása nélkül történő leteltével (Kúria Bfv.I.1.379/2020/6.).

[208] Helyesen járt el a törvényszék a költségvetési csalás cselekmények minősítésekor, amikor figyelemmel volt arra, hogy ezen cselekmény egysége egy sajátos, különös részi törvényi egység, nem azonos a Btk. általános részében szabályozott folytatólágosság törvényi egységével, ezért a költségvetési csalás törvényi egységének megvalósulása szempontjából nincsen jelentősége az egyes részecselekmények között eltelt hosszabb időnek.

[209] Ugyancsak helyesen járt el akkor is a cselekmények minősítése során, amikor figyelemmel volt arra, hogy a költségvetési csalás törvényi tényállása különös részi törvényi egység, ezért valamennyi, a törvényi egységbe tartozó részecselekmények tekintetében a különös részi tényállás szabályai hozzák létre a cselekményegységet, emiatt a költségvetési csalást folytatólágosan nem lehet elkövetni (Kúria Bfv.I.960/2021/11.).

[210] Helyesen állapította meg az első fokon eljáró törvényszék, hogy a speciális természetes és törvényi egységi szabályozásra figyelemmel a valójában több rendbeli bűncselekményt magában foglaló, egy rendbeli költségvetési csalás bűncselekménynek üzletszerű elkövetése megállapítható. Az a körülmény, hogy a törvény rendelkezése folytán a több, egymással valódi anyagi halmazatban álló bűncselekményt összességében is egy rendbeli bűncselekményként kell minősíteni, nem vezethet oda, hogy a mesterségesen kialakított egy rendbeli bűncselekményre figyelemmel, a rendszerint – mint jelen esetben is – több bűncselekmény elkövetését igénylő üzletszerűség megállapítására nem kerülhet sor (Kúria Bfv.II.226/2020/8.).

[211] Az üzletszerűség [Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pont] megállapításának feltétele tehát tárgyi oldalon az ugyanolyan vagy hasonló bűncselekmények elkövetése, míg az alanyi oldalon az ennek révén rendszeres haszonszerzésre törekvés. Rendszeres a haszonszerzésre törekvés, ha az elkövető az ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények véghezvitelét jövedelemszerző forrásnak tekinti. Ebből a szempontból annak van jelentősége, hogy a cselekmények elszigeteltek, alkalmoszerűek-e vagy azokat a rendszeres haszonra törekvés – mint életmód – összekapcsolja-e (BH2005. 88., Kúria Bfv.II.190/2021/8.). Az üzletszerűség kapcsán – a folytatólágossággal ellentétben – nem a rövid időközökben való elkövetésnek, hanem a rendszerességnek van jelentősége, így az ismétlődésig eltelt idő hossza önmagában véve közömbös (BH2012. 5. II.).

[212] A bűnsegédek cselekményének minősítése pedig a tetteséhez igazodik. Mindez következik a 3/2011. Büntető Jogegységi Határozatból is – értelemszerűen akkor, ha a bűnsegéd tudata a minősítő körülményt átfogja. Az üzletszerűség megállapítása körében nem annak van tehát jelentősége, hogy a bűnsegéd jutott-e bármilyen haszonhoz az elkövetés folytán. Az releváns, hogy a tettes rendszeres haszonszerzésre törekedve követte-e el a bűncselekményt, és a bűnsegéd tudott-e erről (Kúria Bfv.II.748/2019/5.).

[213] A járulékoság elve alapján a részes cselekményének jogi minősítése a tetteséhez igazodik. A részes magatartás akkor minősülhet üzletszerűen elkövetettként, ha a felbujtó rábírása üzletszerű bűnelkövetésre irányul vagy a bűnsegéd az üzletszerűen elkövetett tettesi alapcselekményhez nyújt segítséget (BH2023. 238. II.).

[214] A Btk. 396. § (3) bekezdés b) pontja, (4) bekezdés b) pontja és (5) bekezdés b) pontja szerinti minősítés mellett azonban szükséges utalni arra, hogy a törvényi tényállás 2. fordulata szerint, azaz üzletszerűen követték el a bűncselekményt az egyes vádlottak.

[215] A Kúria 61. BK véleményének 2. pontja értelmében a bűncselekmény megnevezése mellett az ítélet rendelkező részében a Btk. Általános Részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket is fel kell tüntetni: meg kell jelölni, hogy a bűncselekmény büntett vagy vétség, továbbá utalni kell a folytatólagos elkövetésére, valamint az elkövetői és az elkövetési alakzatra. A BK vélemény indokolásának 3. a) pontja szerint pedig az elkövetési magatartás eltérő büntetési tétellel fenyegetett alakzataira 1. tétel, 2. tétel stb. megjelöléssel, az azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira pedig 1. fordulat, 2. fordulat stb. megjelöléssel kell utalni. Mindezt pótolta az ítéltábla a határozat rendelkező részében.

[216] A költségvetési csalás tettesi és részesi cselekményeinek elhatárolása körében a cselekményegység szempontjából is döntő jelentősége van annak, hogy ugyanazon elkövető tettesként és részesként megvalósított cselekményei nem alkotnak törvényi egységet. Költségvetési csalások csak a tettesi cselekmények esetében képeznek természetes egységet. Azaz törvényi egységet csak a törvényi tényálláson belüli magatartás, tehát a tettesi cselekmény teremt. Bűnrészességre, mint tényálláson kívüli magatartásra törvényi egységet alapozni nem lehet (BH2017. 388. I., BH2015. 178.).

[217] A részesként elkövetett költségvetési csalási cselekmény, mint tényálláson kívüli magatartás nem vonható a tettesként elkövetett cselekménnyel törvényi egységbe. A részesi magatartások is csak akkor alkotnak törvényi egységet, ha azonos tettes cselekményeikhez kapcsolódnak; ha a részes különböző tettesek által elkövetett alapcselekményhez fűződően követte el a költségvetési csalást, a részesi cselekmények rendbelisége a tettesi alapcselekményhez igazodik [Btk. 13-14. §, 396. §] (EBH2019. B.6.).

[218] A Kúria ugyanakkor elvi jelleggel megállapította, hogy a Btk. 14. § (3) bekezdése értelmében a részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni. Ez költségvetési csalás bűncselekménye esetén azt jelenti, hogy a költségvetési csalás elkövetőjének segítséget nyújtó elkövetők, a bűnsegédek bűncselekményének minősítése a tettes bűncselekménye minősítéséhez igazodik. Abban az esetben, ha a költségvetési csalás elkövetője a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány összegét több bűnsegéd közreműködésével okozza, úgy a bűnsegédek felelőssége nem az általuk nyújtott segítséggel okozott vagyoni hátrány-részhez, hanem az összes vagyoni hátrány alapján megállapított tettesi minősítéshez igazodik; azt a tényt, hogy magatartásuk a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány mértékének mekkora részéhez járult hozzá, a büntetés kiszabása körében lehet értékelni (Kúria Bfv.I.1.379/2020/6.). Mindez természetesen akkor állapítható meg, ha a bűnsegédnek tudomása van arról, hogy nem csupán az ő kapcsolódó tevékenysége eredményeként keletkezik vagyoni hátrány.

[219] A költségvetési csalás bűncselekményét tettesként az követheti el, akit személyében terhel a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy a költségvetésből származó pénzeszközökkel kapcsolatban fennálló kötelezettség (Kúria Bfv.I.1.379/2020/6.).

[220] Ehhez kapcsolódóan szükséges rögzíteni, hogy nem eredményezi a költségvetési csalást elkövetőjének büntetlenségét, ha az egyébként adókötelezettséget keletkeztető gazdasági tevékenységét már eleve saját személyét a hatóságok elől rejtve tartva, teljes mértékben a jog keretein kívül olyan módon végzi, hogy személyében az adójogi kötelezettségek közvetlen alanyává azért nem is válhat, mert az azt keletkeztető pozíciót fiktiivén más, az adott céggel gazdasági tevékenységet nem végző személy tölti be. Ilyen esetben amennyiben a közvetett tettesi elkövetés az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg, az ilyen elkövető a kétségtelen megvalósult tettesi alapcselekményhez kapcsolódóan

részesi elkövetésért felel (BH2024. 7., Kúria Bfv.III.842/2022/9.). Ha a tényállásban az alapcselekmény az ügyvezető mulasztása és a terhelt azzal kapcsolatban kifejtett magatartásának a leírása szerepel, akkor a terhelt cselekménye bűnsegédi elkövetést valósít meg, az ugyanis kizárólag tárgyi kapcsolatban van az alapcselekménnyel.

[221] A törvényszék következetesen és helyesen használta ítéletében a 'fiktív számla', 'fiktív számlák' megjelölést, amely fogalmat alapvetően a bírói és adóhatósági joggyakorlat alakította ki. Ebből következően azonban nem kifogásolható a számlának a tényállásban történő ilyen feltüntetése, különösen annak jogi tartalommal történő megtöltése mellett (törvényszék ítélete [1303] bekezdés).

[222] A fiktív számlák formailag megfelelnek a törvényi követelményeknek, azonban lényeges tartalmi hiányosságaik vannak. Fiktívnek, azaz nem valós számlának minősül az a számla, amely valótlan adatokat tartalmaz az általa dokumentált gazdasági eseményre, illetve az abban részt vevő felekre vonatkozóan. A számlának a mögötte álló gazdasági esemény valamennyi mozzanatát a valóságnak megfelelően kell tartalmaznia, ennek hiánya a büntetőjogi felelősséget minden további körülménytől függetlenül megalapozza. Ebből következik, hogy a hamis, illetve fiktív számlákon feltüntetett általános forgalmi adó levonásba helyezése tényállásszerű magatartás, ezért ennek megállapítása esetén az alanyi oldalt érintő bizonyítás során annak vizsgálata szükséges, hogy az elkövető tudata átfogta-e az inkriminált bizonylat valótlan voltát (Kúria Bfv.III.823/2021/8.).

[223] Rögzíti azonban az ítéltábla azt is, hogy abban az esetben, ha egy gazdasági eseményben nem részes cég erről számlát bocsát ki, eredményesen kétségesse sem tehető, hogy a számla fiktív. „A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy az adólevonási jog gyakorolhatóságával kapcsolatban az adóhatóság tényállástisztázási kötelezettségének maradéktalanul eleget tesz azzal, ha ennek eredményeképpen megállapítható, hogy a kérdéses számla nem hiteles. További bizonyításra már nincs szükség, mivel ebben az esetben ugyanis a számla kiállítójaként szereplő adóalany értelemszerűen nem is háríthatott át adót a visszaigénylési jogával élni kívánó másik adóalanyra.” „A Kúria osztva a Legfelsőbb Bíróság nem büntetőügyben hozott EBH2001.498. számú elvi döntésében foglaltakat, hangsúlyozza: fiktív számla esetében az igényelt bizonyításnak nincs helye. Ha tehát a számla bizonyítottan – mert kibocsátója nem részese a tanúsított gazdasági eseménynek – fiktív, és azt annak befogadója adólevonás érdekében a benyújtott adóbevallásban is szerepelteti, nincs helye további bizonyításnak arra, hogy a számla befogadója a tanúsított gazdasági tevékenységet elvégezte-e, annak mi az értéke és áfatartalma, s ezt a befogadott számla áfatartalmával összevetve jelentkezik-e különbség.” (Kúria Bfv.II.1431/2018/5. [55]-[60] bekezdés).

[224] A munkaerő-kölcsönzésről (gazdasági eseményről) kiállított számla akkor is fiktív, ha azt az adott gazdasági tevékenység folytatására a jogszabályban előírt feltételek (nyilvántartásba vétel stb.) hiányában eljáró kölcsönző, azaz arra nem jogosult állította ki. A fiktív számlát a könyvelésébe és az adóbevallásába beállító kölcsönbevevő nem jogosult az általános forgalmi adó visszatérítésére, cselekménye költségvetési csalás. Amennyiben a számla fiktív, további bizonyításnak nincs helye, így az is közömbös, hogy a számlán tanúsított gazdasági esemény ténylegesen megtörtént-e (Kúria Bfv.I.512/2019/5.).

[225] A törvényszék nagy precizitással dolgozta ki a cselekmények elkövetésének időszakára nézve a munkavállalók után munkaviszony ideje alatt a munkabérük után fizetendő terheket. Helyesen észlelte, hogy a 2022. január 1. napjától megszűnt 1,5%-os szakképzési hozzájárulás már nem képezheti az alapját a vagyoni hátrány összegének. Az ezzel kapcsolatos indokolása kiegészítést nem igényel.

[226] A törvényszék a hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345. §) megvalósulása és rendbelisége kapcsán helyes elvek mentén döntött a bűnösségről és a

cselekmények minősítéséről. Helyesen hívta fel az irányadó joggyakorlatot és indokolása is kimerítő.

[227] A felmentett vádlottak ítéleti rendelkezéseinek felülbírálatára:

[228] A felmentéssel érintett vádlottak közül Terhelt2 X. rendű vádlott esetében az ítéltábla a 3. tényállási pontot illetően osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, és a felmentő rendelkezés jogcímét megváltoztatva X. rendű vádlottat az ellene a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a (4) bekezdés b) pontja szerint büntetendő üzletszerűen elkövetett, jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és a Btk. 345. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés d) pont I. fordulat alapján – a Btk. 20. § (1) bekezdésében írt tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok miatt – mentette fel. A 3. tényállási pontban érintett többi vádlott felelősségének vizsgálata nélkül is megállapítható, hogy a X. rendű vádlottat érintően megalapozott tényállásból a vádlott tévedése következik.

[229] Ugyancsak osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját abban, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának [1287] bekezdésében az áll, hogy „a tévedésben lévő vezető tisztségviselők esetében a büntetőjogi felelősség nem állapítható meg (pl. 5. tényállás Terhelt24, Terhelt3 XI. rendű vádlott)”. A megalapozott tényállás alapján Terhelt3 XI. rendű vádlott felmentésének a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjában írt büntethetőséget kizáró okból, azaz tévedés címén van helye, így a felmentés jogcímét az ítéltábla eszerint módosította.

[230] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen feltárta és részletesen elemezte, és azokat a másodfokú eljárásban eltelt idő mellett is megállapíthatóan megfelelően értékelte, így a jelen ügyben elbírált vádlottak esetében a kiszabott joghátrányok igazodnak a cselekmények tárgyi súlyához, az elkövetők társadalomra veszélyességéhez, az enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[231] Kiegészítendőek a büntetés kiszabása körében értékelendő körülmények azzal, hogy nem csupán az időmúlás, hanem az ettől függetlenül is megállapítható eljárás elhúzódása [Be. 564.§ (4) bekezdés b) pont] is lényeges enyhítő körülmény. Valójában a törvényszék által elemzett sérelme a tisztességes eljárásnak (elsőfokú ítélet [1368] bekezdés) nem a cselekmény elkövetéshez mérten számított időmúláshoz, hanem a gyanúsított kihallgatástól mért eljárás elhúzódásához kapcsolódik. Valamennyi vádlott esetében enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt jelentős idő is.

[232] Terhelt8 XXII. rendű vádlott esetében enyhítő körülmény rendszeres karitatív tevékenysége, a kitüntetéseivel járó díjak jótékony célra fordítása.

[233] Terhelt11 XXVII. rendű vádlott esetében további enyhítő körülmény a vagyoni hátrány jogi személy általi részbeni megfizetése, beteg feleségének ápolása, karitatív tevékenysége, post Covid megbetegedése, ami miatt rendszeres orvosi ellátásra szorul.

[234] Terhelt21 XLI. rendű vádlott esetében enyhítő körülményként lehet értékelni a beteg édesapjáról történő gondoskodást.

[235] Az ítéltábla nem osztotta sem a büntetések súlyosítására, sem enyhítésére irányuló jogorvoslatokat. A másodfokú eljárás alatt tovább húzódott az eljárás időtartama a vádlottaknak fel nem róhatóan. Mindez indokolatlanná tette önmagában is a büntetések bármilyen súlyosítására irányuló indítvány alaposágát, így sem a büntetések súlyosítására, pénzbüntetés vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltás kiszabása végett bejelentett ügyészségi fellebbezést, sem az egyes vádlottak büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkemények alóli előzetes mentesítésének mellőzésére irányuló jogorvoslat nem alapos. Ellenkező oldalról sem tartotta indokoltnak az ítéltábla a vádlottak büntetéseinek enyhítését a helyesen értékelt bünteteskiszabási körülmények mellett.

[236] Helyesen vizsgálta az első fokon eljáró bíróságnak a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével érintett valamennyi vádlott esetében a Btk. 102. § (1) bekezdés szerinti előzetes bírósági mentesítés lehetőségét. Szemben az ügyészség jogorvoslatában foglaltakkal, az érdemességet megalapozó körülményekkel kapcsolatos indokolás kiegészítést nem igényel. Nyilvánvaló, hogy egészen más büntetéskiszabási szempontok érvényesülnek több mint tíz évvel az elkövetést követően, így ezen körülmény összevetve az egyéb konkrét bűnösségi körrel már olyan különös méltányolást érdemlő körülménnyé válik, hogy az előzetes mentesítés nem kifogásolható. A bűncselekmény elkövetését tagadó, megbánást nem tanúsító további vádlottak esetében azonban az egyes bűncselekmények tárgyi körülményeit is értékelve, már előzetes mentesítés alkalmazását nem látta indokoltnak az ítéltábla.

[237] Külön ki kell térni arra is, hogy a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál (Kúria 56. BK véleménye I. rész [7] bekezdése).

[238] A másodfokú bíróság – egyezően az első fokon eljáró bírósággal – valamennyi vádlott vonatkozásában enyhítő körülményként értékelte azt, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz való joguk. Mindezt az alkalmazott büntetésekben is megjelenítette, hiszen a kiszabott büntetéseknél lényegesen súlyosabb büntetéseket kellett volna alkalmazna abban az esetben, ha mindez nem állapítható meg. Az észszerű időn történő befejezés elmulasztása akkor is megállapítható, ha az eljáró hatóságot, bíróságot objektív mulasztás nem terheli az érintett terheltek kimagasló nagy száma, a vizsgált gazdasági társaságok vizsgálata, járványhelyzet vagy egyéb körülmény miatt. A tisztességes eljárás sérelme nem pusztán az elkövetett cselekmények észszerű időn belül történő befejezésének elmulasztásában nyilvánulhatnak meg.

[239] A szabadságvesztés büntetéssel érintett vádlottak esetében kiemелendő, hogy a Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni a tetтарыныос büntetést; a középмértéктől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354.).

[240] A Btk. 80. § (2) bekezdése kimondja, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középмértéке irányadó. A középмérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

[241] A Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre – ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozóan, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános büntetéskiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően, belátása szerint értékelje, mérlegelje [13/2002. (II. 20.) AB határozat III. 1. 3.].

[242] Az ítéltábla arra a meggyőződésre jutott, hogy körültekintően járt el a bíróságnak akkor, amikor középмérték alatti szabadságvesztés büntetések kiszabására látott lehetőséget. A középмérték alatti büntetéskiszabást az enyhítő körülmények nagyobb nyomатéка indokolta, az egyéniesítés és a belső arányosság elvének messzemenően szem előtt tartásával.

[243] A pénzbüntetések kiszabása is törvényes az érintett vádlottaknál, melynél a bíróságnak a Kúria 25. BK véleményében megfogalmazott szempont rendszert is

megfelelően figyelembe vette. Az ügyészség jogorvoslatában megjelölt további vádlottaknál a megállapított tényállás korántsem igazolja azt a megfelelő jövedelmet vagy vagyont, ami mellőzhetetlenné tenné a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján a pénzbüntetés kiszabását. Nyilvánvaló, hogy az ügyészség jogorvoslatában megjelölt sztereotíp vélelmek alapján sem lehet pénzbüntetést kiszabni, így azon tényből, hogy Terhelt15 XXXII. rendű vádlottnak meghatalmazott védője volt az eljárás során, vagy Terhelt14 XXX. rendű vádlott villanyszerelőként dolgozik, még egyéb bizonyíték nélkül nem következik pénzbüntetést megalapozó vagyon és jövedelem.

[244] A pénzbírsággal marasztalt jogi személyek esetében a kiszabott büntetés arányos, megfelel a Jsztb. által meghatározott szempontoknak, így a cég6, a cég7., a egyéb érdekelt5, az Terhelt28, a cég10., a Terhelt31, a cég3., a cég13., a Terhelt34, az cég11. és a cég2. érdekében a pénzbírság mellőzésére bejelentett fellebbezések eredményre nem vezethettek. A Jsztb. nem zárja ki a már megszűnt jogi személyek esetében a pénzbírság kiszabását akkor, ha az eljárás alá vont jogi személy vagyonára ezen törvény alapján zár alá vételt rendeltek el még akkor sem, ha az eljárás alá vont jogi személyt felszámolási eljárásban megszüntették [Jsztb. 6. § (6) bekezdés].

[245] A Terhelt2 X. rendű vádlott esetében jogerőre emelkedett felmentő rendelkezésre tekintettel az ítéltábla megszüntette a Terhelt23-vel szembeni eljárást a Jsztb. 16. § (2) bekezdése alapján. Eszerint a bíróság az eljárás jogi személlyel kapcsolatos részét megszünteti, ha azt a vádlottat, akire tekintettel az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta, felmenti, vagy vele szemben az eljárást megszünteti.

[246] Terhelt3 XI. rendű vádlott tévedés címen történő felmentésére tekintettel az ítéltábla ugyancsak megszüntette az eljárást a Terhelt24 jogi személlyel szemben az eljárást a Jsztb. 16. § (2) bekezdése alapján.

[247] Helyesen észlelte a fellebbviteli főügyészség, hogy a cég13.-vel szemben elrendelt vagyonekobbzás összegét módosítani szükséges, így annak összege helyesen 76 028 515 forint, figyelemmel a 19. tényállási pontban meghatározott 73 801 115 forint és a 31. tényállási pontban meghatározott 2 227 400 forint vagyoni hátrány összegére, ezért ezt az ítéltábla megváltoztatta a vagyonekobbzásra kötelezés összegét.

[248] Az ítéltábla osztotta cég3. „kt. a.” gazdasági társasággal szemben a kiszabott vagyonekobbzás megemelésére irányuló ügyészségi indítványt. Az elkövetéskori jogszabályban (Jsztb.) meghatározott szempontrendszert az első fokon eljáró bíróságnak megfelelően alkalmazta a pénzbírság összegének meghatározásakor. Tévedett azonban amikor a 18/b. tényállási pontban meghatározott 95 180 909 forint összeg erejéig nem kötelezte a jogi személyt vagyonekobbzás megfizetésére, függetlenül attól, hogy a kényszertörlesztés alatti gazdasági társaság esetében annak megfizetésére vagy végrehajtására mekkora esély van. Ezen megállapított vagyoni hátrány elvonására ezért az ítéltábla vagyonekobbzást szabott ki a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a 74. § (2) és a 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján 95 180 909 forint összegben.

[249] Ugyancsak osztotta az ítéltábla a cég2. „f. a.” gazdasági társasággal szemben a vagyonekobbzás összegének felemelését és elrendelését 20 273 000 forint erejéig. Megállapítható, hogy a 25. számú tényállásban az ügyészség indítványával egyezően lett megállapítva az okozott vagyoni hátrány összege, azonban a jogi személy cég2. „f. a.” gazdasági társaság kötelezése nem állt azzal összhangban a rendelkező részben.

[250] Az elsőfokú bíróság ítéletének további rendelkezései törvényesek.

[251] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 605. § (1) bekezdésének felhívásával.

[252] Terhelt3 XI. rendű és Terhelt17 XXXVII. rendű vádlottak védelmét ellátó kirendelt védő részére a Be. 46. § (9) bekezdése alapján, a 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott összegben – figyelemmel az IM rendelet 7. § (7) bekezdésére, vagyis hogy a kirendelt védő két terhelt védelmét is ellátta, ekként a védői díj a felével emelendő – az ítéltábla felkészülési díjként rendelkezett 31 500 forint védői díj megállapításáról (BH2020. 137.), amely a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség részét képezte. Ezen bünygyi költség viselésére a Be. 574. § (1) bekezdése alapján felerészben (15 750 forint erejéig) Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott volt köteles, mint akit a bíróság bünyösnek mondott ki; a bünygyi költség másik fele (15 750 forint) pedig a Be. 575. § (1) bekezdése alapján az állam terhén maradt, tekintve, hogy Terhelt3 XI. rendű vádlottat a bíróság felmentette.

[253] Terhelt19 XXXIX. rendű vádlott védelmét ellátó kirendelt védő 1 kirendelt védő részére a Be. 46. § (9) bekezdése alapján, a 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott összegben az ítéltábla felkészülési díjként 21 000 forint védői díj megállapításáról rendelkezett (BH2020. 137.), amely a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség részét képezte. E bünygyi költség viselésére a Be. 574. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla Terhelt19 XXXIX. rendű vádlottat kötelezte.

[254] Az eljárás alá vont jogi személyek védelmét ellátó képviselő1 kirendelt védő részére a Be. 46. § (9) bekezdése alapján, a 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott összegben – figyelemmel az IM rendelet 7. § (7) bekezdésére, vagyis hogy a kirendelt védő több terhelt védelmét is ellátta, ekként a védői díj a felével emelendő – az ítéltábla felkészülési díjként rendelkezett 31 500 forint védői díj megállapításáról (BH2020. 137.), amely a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség részét képezte. E bünygyi költség viselésére a Jsztb. 19. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla az eljárás alá vont jogi személyeket egyetemlegesen kötelezte.

[255] Az eljárás alá vont jogi személyek ügygondnoki teendőit ellátó gondnok1 kirendelt ügygondnok részére a Be. 73. § (10) bekezdése alapján, figyelemmel a 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 6/A. §-ára, az IM rendelet 7. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott összegben az ítéltábla felkészülési díjként 40 000 forint ügygondnoki díj megállapításáról rendelkezett (BH2020. 137.), amely a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség részét képezte. E bünygyi költség viselése az állam terhén maradt.

[256] Az ítéltábla tájékoztatja a felmentéssel érintett vádlottakat és meghatalmazott védőiket, hogy a Be. 576. § (2) bekezdése szerint előterjesztett és kidolgozott, indokolt kérelmük alapján az állam – jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá meghatalmazott védőjének díját és költségét.

Cím45, 2026. február 23.

Dr. Elek Balázs s. k.
a tanács elnöke

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
előadó bíró

Dr. Diószegi Attila s. k.
bíró

Dr. Bakó József s. k.
bíró

Dr. Mocsáry Eszter s. k.
bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 8.B.676/2017/1823. számú ítélete a jelen eljárásban fellebbezéssel érintett Terhelt1 IX. rendű vádlott, Terhelt2 X. rendű vádlott, Terhelt3 XI. rendű vádlott, Terhelt4 XIII. rendű vádlott, Terhelt5 XIV. rendű vádlott, Terhelt6 XV. rendű vádlott, XXI. rendű vádlott, Terhelt8 XXII. rendű vádlott, Terhelt9 XXIV. rendű vádlott, Terhelt10 XXVI. rendű vádlott, Terhelt11 XXVII. rendű vádlott, Terhelt12 XXVIII. rendű vádlott, Terhelt13 XXIX. rendű vádlott, Terhelt14 XXX. rendű vádlott, Terhelt15 XXXII. rendű vádlott, Terhelt16 XXXIV. rendű vádlott, Terhelt17 XXXVII. rendű vádlott, Terhelt18 XXXVII. rendű vádlott, Terhelt19 XXXIX. rendű vádlott, Terhelt20 XL. rendű vádlott, Terhelt21 XLI. rendű vádlott, Terhelt22 XLIII. rendű vádlott, a cég4., a Terhelt24, A egyéb érdekelt10 „Kt. a.”, cég6 „f. a.”, cég7. „f. a.”, egyéb érdekelt5 „f. a.”, Terhelt28, cég10., cég12 „fa, cég13., Terhelt34 „f. a.”, cég11., cég2. „f. a.” gazdasági társaság vádlottak vonatkozásában a Cím45i Ítéltábla Bf.II.6/2026/97. számú másodfokú határozatban írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Cím45, 2026. február 23. napján

Dr. Elek Balázs s. k.
a tanács elnöke